Vlaanderen
is internationaal
ondernemen

POST-BREXIT UK

Handel met het Verenigd Koninkrijk onder de loep.
Wat zijn de mogelijke gevolgen?

Flanders Investment & Trade

flandersinvestmentandtrade.com

INHOUDSTAFEL

Handelsbalans Vlaanderen – Verenigd Koninkrijk

Vlaamse uitvoer naar Verenigd Koninkrijk 2015

- Uitvoersectoren
- Uitvoerproducten

Vlaamse invoer uit Verenigd Koninkrijk 2015

- Invoersectoren
- Invoerproducten

Belgische uitvoer naar Verenigd Koninkrijk 2015: gewestelijke verdeling

België – Verenigd Koninkrijk: in- en uitvoer van diensten 2015

- Belgische uitvoer van diensten naar het Verenigd Koninkrijk
- Belgische invoer van diensten uit het Verenigd Koninkrijk
- Verenigd Koninkrijk en de wereldhandel voor diensten

Brexit en de Vlaamse handel

- Vlaamse sectoren met een hogere graad van afhankelijkheid van Britse export
- Tussentijdse export naar het Verenigd Koninkrijk 2016 (januari-augustus)
- Impact van het WTO scenario op de invoerrechten voor de belangrijkste Vlaamse exportproducten

Bijlagen

Handelsbalans Vlaanderen - Verenigd Koninkrijk

In 2015 exporteerde Vlaanderen voor € 27,20 miljard naar Verenigd Koninkrijk, terwijl het er voor € 15,03 miljard uit importeerde. De handelsbalans met Verenigd Koninkrijk liet aan Vlaamse zijde derhalve een overschot zien van € 12,17 miljard. Dat was het op twee na omvangrijkste Vlaamse handelsoverschot met welke handelspartner dan ook, met op één Duitsland (+ € 15,81 miljard) en Frankrijk op twee (+ € 15,50 miljard).

Na de ferme duik in crisisjaar 2009 van onze **export** naar het V.K. (-18,8%, een iets fellere daling dan de gemiddelde terugval van de hele Vlaamse uitvoer (-17,07%) volgden 6 jaar op rij van ononderbroken stijgingen – een gemiddelde jaartoename van net geen 8% – tot in 2015 de Vlaamse export uitkwam op € 27,20 miljard, het hoogste exportpeil ooit richting Groot-Brittannië.
In diezelfde periode (2010 – 2015) kende de **invoer** uit het Verenigd Koninkrijk een meer wisselvallig verloop, met stijgingen van zowat een kwart in 2010 en 2011 (resp; +24,53% en +23,05%) en daarna drie opeenvolgende jaren van afkalvende uitvoer in 2012 (-6,16%), 2013 (-5%) en 2014 (-7,23%).
2014 was ook het jaar waarin de handelsbalans met het V.K. – die altijd al in ons voordeel had overgeheld – pas echt doorsloeg tot net geen € 11 miljard (€ 10,76 miljard).
Onze uitvoer was in dat jaar dan ook alweer 10,5% omhoog gegaan, een toename die zich vooral voltrok bij *farma* (+ € 3,04 miljard) en ruim een half miljard euro bij *wagens*.

Ook in **2015** ging de **export** naar het V.K. door met stijgen (+7,24%) en ook nog eens sterker dan het jaarverloop aan de importzijde, dat voor het eerst sinds 4 jaar weer positief noteerde (+2,94%,).
Het handelsoverschot aan Vlaamse zijde ging verder de hoogte in tot een ongeziene € 12,17 miljard.
Ditmaal was het vooral de export van *wagens* (+ € 1,4 miljard / +22,05%), *farma* (+8,22%) en *machines en apparatuur* (+12,45%) die elk om en bij het kwart miljoen euro meer in de schaal gooiden.

Ook in de **totaalhandel** (import plus exportwaarde) is het Verenigd Koninkrijk een ongemeen belangrijke partner met € 42,23 miljard handelsomzet. Door het aanzienlijke Vlaamse handelsoverschot, bestaat de totaalhandel met het Verenigd Koninkrijk voor 64,4% uit export en maar voor 35,6% uit import. In de rangschikking met Vlaamse "totaalhandelspartners" staat Groot-Brittannië vijfde met 7,23% van de Vlaamse totaalhandel wereldwijd.

8 maanden ver in 2016 is de groei van de Vlaamse export naar Groot-Brittannië verschraald tot een vrijwel verwaarloosbaar percentage (+0,26%). Tussentijds beliep de uitvoer naar Groot-Brittannië 17,85 miljard euro, zo ongeveer evenveel als het exportbedrag in de gelijknamige periode van 2015 (€ 17,80 miljard).
Toch stelde de stagnerende tussentijdse met 17,85 miljard euro het exportrecord nog iets scherper, want sinds 2002 was dat hoogste tussentijdse exportbedrag ooit opgetekend in welke periode van januari tot augustus ook.
Dat er überhaupt nog een bescheiden groeicijfer verscheen bij de uitvoer was zonder meer te danken aan het tussentijdse resultaat bij de *automobiel*branche. De uitvoer dikte in de periode tot augustus 2016 ruim 1 miljard euro aan (+21,50%) en maakte op slag 1/3 uit (32,9%) van de totaaluitvoer naar het Verenigd Koninkrijk. Zonder die *automotive* glansprestatie zou de export niet 0,26% hoger zijn gegaan, maar 7,67% teruggelopen.
Was de invoer uit Groot-Brittannië in 2015 nog een kleine 3% toegenomen na 3 jaar achtereenvolgens te zijn gezakt, dan verzeilde de invoer tot augustus 2016 alweer in de rode cijfers (-8,42%) en kwam uit op 9,02 miljard euro. Het handelssurplus met het V.K. in augustus 2016 klikte vast op 8,82 miljard euro, 11% hoger dan in 2015 rond die tijd én misschien wel op koers naar een nieuw recordoverschot voor heel 2016.

€ miljard	uitvoer	% verloop	invoer	% verloop	Handelsbalans

[1] Analyse cel kennisbeheer FIT, november 2016. BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB).

2002	19,06		13,60		5,47
2003	17,98	-5,67%	13,44	-1,13%	4,54
2004	18,67	+3,84%	13,66	+1,61%	5,01
2005	18,62	-0,26%	15,18	+11,15%	3,44
2006	19,45	+4,42%	16,39	+7,91%	3,06
2007	20,55	+5,65%	16,73	+2,10%	3,82
2008	19,93	-2,98%	16,07	-3,93%	3,86
2009	16,19	-18,78%	11,52	-28,30%	4,67
2010	18,52	+14,42%	14,35	+24,53%	4,17
2011	20,68	+11,62%	17,66	+23,05%	3,02
2012	21,11	+2,08%	16,57	-6,16%	4,54
2013	22,96	+8,79%	15,74	-5,00%	7,22
2014	25,37	+10,47%	14,60	-7,23%	10,76
2015	27,20	+7,24%	15,03	+2,94%	12,17
2016 (jan-aug)	17,85	+0,26%	9,02	-8,42%	8,82

Handel Vlaanderen - Verenigd Koninkrijk (€ miljard)

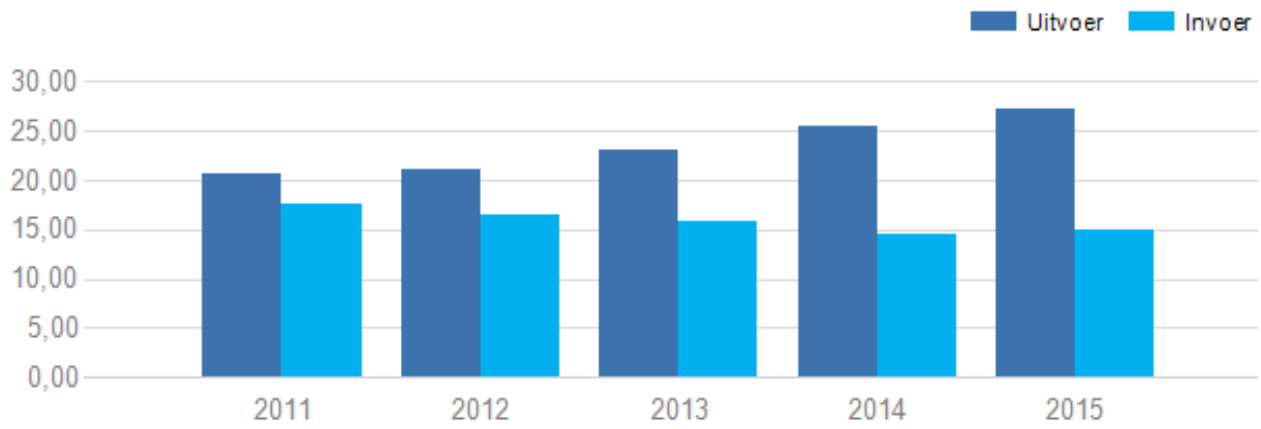

Vlaamse uitvoer naar Verenigd Koninkrijk (2015): EUR 27,20 miljard (4e markt)

In **2015** beliep de Vlaamse jaaruitvoer naar Verenigd Koninkrijk € 27,20 miljard. Dat was 7,24% hoger dan in 2014. In de ranglijst van exportmarkten voor Vlaanderen leverde dat uitvoerbedrag het Verenigd Koninkrijk de 4e plaats op, met een aandeel van 9,13% in de totale Vlaamse jaaruitvoer (na Nederland met 11,8% aandeel en voor de V.S met 6,08%)

Het Verenigd Koninkrijk **importeerde** in 2015 voor in totaal € 564 miljard aan goederen en bezette daarmee **op het wereldvlak** de 5e plaats onder de importerende landen (na Japan en voor Frankrijk), met een aandeel in de mondiale invoer van 3,73%. Een jaar eerder was het – met € 520 miljard invoerwaarde – ook al de vijfde leverancier, goed voor 3,61% van de mondiale goedereninvoer. Met een exportportefeuille van € 27,20 miljard had Vlaanderen in 2015 een aandeel van 4,82% in de totaalimport van het Verenigd Koninkrijk en was zijn de 6e leverancier.
Vlaanderen gaat daarmee als leverancier Italië vooraf – goed voor 3,85% van de Britse invoer –, maar volgt na Frankrijk (met 5,79% van de Britse invoer achter de naam).

In 2016 – in de periode **tot en met augustus** – had Vlaanderen al voor € 17,85 miljard naar Verenigd Koninkrijk uitgevoerd, een verwaarloosbare vooruitgang (+0,26%) tegenover de gelijknamige periode in 2015, toen de export naar Groot-Brittannië ook al € 17,80 miljard had bedragen. Hoe gering de exporttoename na 8 maanden ook was,

toch stelde de tussentijdse uitvoer naar het V.K. met 17,85 miljard euro het record nog iets scherper, want dat was – sinds 2002 – het hoogste exportbedrag ooit.
Tussentijds bleef het Verenigd Koninkrijk daarmee als exportmarkt onwrikbaar genesteld op de 4e plaats, met een aandeel van 9,07% in de Vlaamse jaaruitvoer na 8 maanden in 2016.

UITVOERSECTOREN

Tegenover 2014 steeg onze uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk in 2015 met € 1,84 miljard tot een nieuwe recordhoogte van € 27,20 miljard. De grootste rol in die uitvoerstijging was weggelegd voor de branche *transportmaterieel*. Die noteerde in 2015 een heuse € 1,4 miljard aan meeruitvoer (+22%). De *transport*tak is daarmee met afstand uitvoerbranche nummer één, goed voor niet minder dan 28,8% van de Vlaamse totaaluitvoer over het Kanaal. Het ging daarbij overwegend om *personenwagens* en in mindere mate om *bestelwagens, trucks voor opleggers en transmissiesystemen.*

Ook de afzet van *farmaceutica* in Groot-Brittannië ging zowat een kwart miljard euro de hoogte in (+8,22% of + € 249,6 miljoen. De duobranche *chemie en farma* is de op één na grootste exportcatagorie met een inbreng van 19,6%. Van hetzelfde stijgingsniveau getuigde ook de *machine*-uitvoer, want ook die dikte een klein kwart miljard euro aan (+12,5%) tot 2,2 miljard euro.

Voorts zaten ook *voeding en dranken* bij de stijgers (+7,7% of + € 130 miljoen), met een veralgemeende toename in vrijwel heel de sector, maar toch vooral bij *alcoholische en niet-alcoholische dranken* (+19,7%), *chocolade* (+9,85%) en *gebak* (+4,5%), terwijl enkel van *groentebereidingen* de afzet wat verminderde. Met de uitvoer van *kunststoffen* ging het in 2015 minder hard (+2,68% of + € 50,3 miljoen / exportaandeel: 7,1%).

Met een aandeel van net geen 3% (2,9%) in de uitvoer naar het V.K. bleef de niche *optica en precisieapparatuur* weliswaar een relatief kleine speler op de Britse markt, maar wel een met een hoge toegevoegde waarde.
De jaarexport ervan ging in 2015 bovendien 23,3% vooruit tot een niet te versmaden 793,4 miljoen euro.

Voor Vlaams *textiel* in de meest brede zin van het woord is het Verenigd Koninkrijk altijd al een bevoorrecht partner geweest en dat was in 2015 niet anders, al is het belang ervan in het uitvoerportfolio met de jaren wel afgenomen (van 8,05% van de Vlaamse totaaluitvoer in 2002 tot nog 4,66% in 2015 en zelfs maar 4,56% in 2016 na 8 maanden). In 2015 ging de textieluitvoer zelfs licht vooruit (+6,28%; zo verkocht *tapijt* er 16% beter en de verkoop van *breigoed* hield zich staande).

Bij de overige exportgoederen van enige betekenis in 2015 verliep de uitvoer niet bijster vlot: het ging daarbij met name om *minerale brandstoffen* (5,7% exportinbreng), waarvan de export liefst 27,2% achteruitging en om *diamant* (2,11% aandeel), die ook al 8,63% aan jaaruitvoer teloor zag gaan.

Alweer is het opvallend hoe *schoenen*, toch ook goed voor bijna 600 miljoen euro uitvoer, er in 2015 nog 12,6% op vooruit ging en daardoor 2,2% van de totaalexport op zijn naam boekte. *Sport- en vrijetijdsschoenen* maakten er het gros van uit.

Zodoende had Vlaanderen **in 2016** – in de periode **tot en met augustus** – al voor een tussentijds recordbedrag van € 17,85 miljard naar Verenigd Koninkrijk uitgevoerd. Dat was amper meer (+0,26%) dan in de gelijknamige periode in 2015, toen de export naar Groot-Brittannië ook al € 17,80 miljard had bedragen. In absolute waarde betekende dat niet eens 50 miljoen euro extra export (+45,5 miljoen euro).

Ondanks de schamele 0,26% vooruitgang boekten 10 exporttakken – samen goed voor 47,18% van het uitvoertotaal – een totale exportaanwinst van 1,14 miljard euro tot augustus 2016. Het gros van die aanwinst – ruim 1 miljard euro of +21,50% – kwam op het conto van de branche *transportmaterieel*, die in de periode tot augustus 2016 ineens 1/3 uitmaakte (32,9%) van de totaaluitvoer naar het Verenigd Koninkrijk.

Ook *diamant* zat bij de tussentijdse exportstijgers (+8,26%) in 2016, net als *textiel*, dat er tussentijds wat afzet bijwon (+1,21%). Ook *schoenen* vonden gretig aftrek (+8,16%) en bij *plantaardige producten* kwam er ook een procentje uitvoer bij (+0,98%, vooral van *groente*, *bakkerijgrondstoffen* en *fruit,* die samen de uitvoer naar het V.K. gemiddeld 5,62% hoger zagen gaan).

Daarnaast waren dan ook 12 sectoren – samen goed voor de resterende 52,82% van de totaaluitvoer – waarin de tussentijdse export naar Groot-Brittannië gezamenlijk 1,1 miljard euro achteruitging, een gemiddeld verlies van 10,4%. De meest prominente ervan waren *minerale brandstoffen*, waarvan de uitvoerwaarde zowat halveerde (-44,75% of 493 miljoen euro minder) en *chemie & farma*, waarvan de sectorexport 6,15% terugliep. Vooral *farma* had het moeilijk met 115 miljoen euro minder uitvoer (-5,3%).

Bovendien volgde nog een hele rist vrij niet onbelangrijke uitvoertakken die de eerste 8 maanden van 2016 met verlies afsloten: *machines en apparatuur* (-7,6%), *kunststoffen* (-7,6%) *onedel metaal* (-9,6%, met in het bijzonder een teruggelopen uitvoer van *koper, ijzer en staal* en *nikkel*), *voeding* (-3,24%, ondanks de meeruitvoer van *groentebereidingen*, *chocolade* en *gebak*, maar fors minder afzet van *dranken* (-17,%), *vlees-* en *visbereidingen* en *zoetwaren*).
Tot slot geven we ook nog mee dat 4 maanden voor het jaareind van 2016 ook *optica en precisieapparatuur* (-1,61%) richting Verenigd Koninkrijk minder goede exportresultaten kon voorleggen.

UITVOERPRODUCTEN

Belangrijkste Vlaamse exportproducten naar Verenigd Koninkrijk (2015) :

- Voertuigen voor wegvervoer	28,36%
- Farmaceutica	12,09%
- Kunststoffen	6,32%
- Minerale brandstoffen, aardolie en distillaten	5,58%
- Machines, mechanische en apparatuur	4,72%

Vlaamse invoer uit Verenigd Koninkrijk (2015): EUR 15,03 miljard (5e leverancier)

In **2015** beliep de Vlaamse totaalinvoer uit Verenigd Koninkrijk € 15,03 miljard, een invoerbedrag dat 2,94% hoger lag dan in 2014. Als leverancier voor Vlaanderen haalde Verenigd Koninkrijk daarmee een 5e plaats en tekende voor 5,25% van de Vlaamse wereldwijde totaalimport.

Wereldwijd exporteerde het Verenigd Koninkrijk in 2015 voor € 415 miljard aan goederen, wat overeenstemde met een aandeel van 2,79% in de mondiale goederenuitvoer (in 2014: € 394,5 miljard uitvoer en 2,76% aandeel). In 2015 haalde het daarmee de 9e plaats onder de exporterende landen (na Frankrijk en voor Italië). Met een invoerportfolio ter waarde van € 15,03 miljard speelde Vlaanderen als klant een rol van 3,62% in de Britse totaaluitvoer aan goederen.

In **2016** – in de periode **tot en met augustus** – importeerde Vlaanderen voor € 9,02 miljard uit Groot-Brittannië. Dat was 8,42% minder dan in 2015 na 8 maanden (€ 9,85 miljard). Tussentijds handhaafde het Verenigd Koninkrijk zich daarmee op de 5e plaats in de ranglijst van leverancierslanden, met een aandeel van 4,96% in de Vlaamse jaarinvoer tot augustus 2016 (na Frankrijk en voor China).
Dat invoeraandeel lag wel 0,19 procentpunten lager dan de 5,14% inbreng die het V.K. nog had in de totaalinvoer tot augustus 2015.

INVOERSECTOREN

Hoger kon u al lezen dat Vlaanderen in 2015 voor € 15,03 miljard aan importgoederen in het Verenigd Koninkrijk aankocht. Hoewel dat krap 3% meer was dan in 2014 (+2,94%), hield de toename van de invoer die van de uitvoer niet bij (+7,24%) en liep het Vlaamse handelsoverschot met het V.K. verder op tot van € 10,76 tot € 12,17 miljard, een ongeziene hoogte.

De 2,94% of € 430 miljoen die de Vlaamse import uit Groot-Brittannië in 2015 hoger ging, was bij uitstek het werk van enkele belangrijke invoertakken in onze bilaterale handel: 8 sectoren, die in 2015 samen een kleine 70% van de import uitmaakten, lieten dat jaar welgeteld € 705 miljoen invoergroei noteren. Wat meteen impliceert dat de sectorprotagonisten de doorslag hebben gegeven bij importklim in 2015 (+ € 430 miljoen).

De invoer van *transportmaterieel* ging al meteen fel van start met liefst € 348 miljoen toename (+11%). Het werd op een haar na de tweede invoerbranche (23,36%) – na *minerale producten* (op één met een importaandeel van 23,68%), waarvan de invoer ook zelfs nog lichtjes toenam (+2,72%). Het ging daar zowat integraal om *brandstoffen*.
Ook de import van Britse *chemie & farma* ging in 2015 4,78% omhoog. Binnen de branche presteerden *farma* (+12,7%) en *cosmetica/aroma's* (+28,8%) nog het beste. De invoer van *organische chemie* kreeg dan weer een tik

van -4,91%. Maar het was *optica en precisieapparatuur* die het allersterkst uit de hoek kwam met een importklim van 30,9% (of € 115 miljoen erbij tegenover 2014). Daar ging het om *medische en meet- en regelapparatuur, (contact)lenzen, optische vezeltoepassingen*.
Van *voeding* werd globaal gezien amper meer ingevoerd (+0,81%), maar dat lag wel anders voor *meelproducten en gebak* (+42%) en *tabak* (invoer x 3 / +205%).

Ondanks de globale toename van de jaarinvoer uit Groot-Brittannië ging in enkele branches toch ook nog € 275 miljoen aan invoer teloor. De verliezen waren het grootst bij *kunststoffen* (- € 101 miljoen of -10,6%), bij *onedel metaal* (-12,1%; vooral *ijzer & staal en koper*), bij *dierlijke producten* (-11,56%; minder *zuivel* en *vis*).
De import van *machines* – toch goed voor ruim 12% van de totaalinvoer – stagneerde eigenlijk meer dan hij daalde (-0,9%), net als die van *diamant* (-1%) overigens.

8 maanden ver in 2016 lag de Vlaamse import uit het Verenigd Koninkrijk – met € 9,02 miljard – al 8,42% achter op de invoer tot augustus 2015 (€ 9,85 miljard).
Van de 829,5 miljoen euro die Vlaanderen minder importeerde uit Groot-Brittannië ging al meteen een pak import verloren bij 3 van de meer dominante sectoren, samen goed voor bijna de helft (46,7%) van het invoerpakket uit Groot-Brittannië. Het ging daarbij om *minerale producten* (-26,02%, overwegend *brandstoffen*, importaandeel: 18,98%), *machines en apparatuur* (14,86%; aandeel: 11,83%), *chemie en farma* (-8,8% importaandeel; 15,87%, met de meeste teruggang bij *organische chemie* en *farma*).
Maar buiten die top drie met importverlies, raakten ook de takken *kunststoffen* en *diamant* import uit het V.K. kwijt, met een terugval van resp. -4,91% en -4,62%.
Aan de andere kant ging de tussentijdse invoer van *transportmaterieel*, topimportproduct uit Groot-Brittannië, dan weer wél vooruit (+4,42%, met als hoofdmoot *wagens*, goed voor 24,73% van de invoer uit het V.K.).
Ook *optica en precisieapparatuur* maakte qua invoer alvast een goede beurt met 12,45% toename en een importaandeel van 3,67% in de tussentijdse Vlaamse totaalinvoer uit het Verenigd Koninkrijk.

Belangrijkste Vlaamse invoerproducten uit Verenigd Koninkrijk (2015) :

- Minerale brandstoffen, aardolie en distillaten	23,57%
- Voertuigen voor wegvervoer	23,19%
- Machines, mechanica en apparatuur	8,24%
- Organische chemie	7,05%
- Edelstenen en halfedelstenen; edele metalen; diamant; munten	4,80%

Belgische uitvoer naar Verenigd Koninkrijk (2015): gewestelijke verdeling

In de Belgische jaaruitvoer naar het Verenigd Koninkrijk bedroeg in 2015 het aandeel van Vlaanderen 87,15%. Wallonië had een inbreng van 10,61%, terwijl Brussel nog goed was voor 2,24%. Ter vergelijking: in de wereldwijde Belgische uitvoer haalde Vlaanderen in 2015 een aandeel van 83,07%, Wallonië 14,57% en Brussel 2,37%.
De Waalse export naar Groot-Brittannië nam in 2015 iets minder toe (+5,83%) dan de Vlaamse. Aan Waalse kant presteerden de volgende productgroepen behoorlijk beter qua export: *farmaceutica*, *schoenen*, *aeronautica*, *groente* en *gebak*. Minder goed verging het dan weer de Waalse uitvoer van *zuivel, optica en precisieapparatuur en machines*.

Aandeel Vlaanderen in Belgische uitvoer naar Verenigd Koninkrijk (€ miljard)

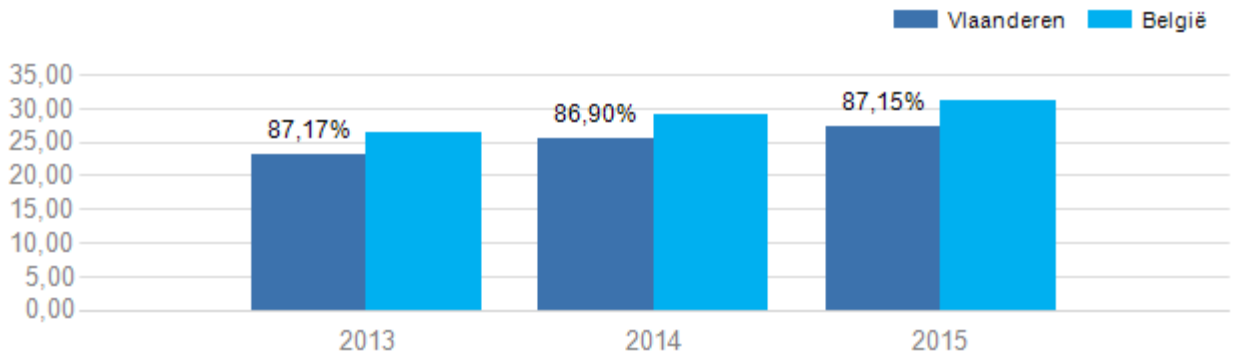

Uitvoer	Waarde in € miljard			*Aandeel*	*Aandeel*	Variatie in %	
	2013	2014	2015	*2014 in %*	*2015 in %*	2013 - 2014	2014 - 2015
Vlaanderen	22,96	25,37	27,20	*86,90%*	*87,15%*	+10,47%	+7,24%
Brussel	0,54	0,69	0,70	*2,38%*	*2,24%*	+29,50%	+0,85%
Wallonië	2,84	3,13	3,31	*10,72%*	*10,61%*	+10,04%	+5,83%
Totaal	**26,34**	**29,19**	**31,21**	***100%***	***100%***	**10,81%**	**6,94%**

Invoer	Waarde in € miljard			*Aandeel*	*Aandeel*	Variatie in %	
	2013	2014	2015	*2014 in %*	*2015 in %*	2013 - 2014	2014 - 2015
Vlaanderen	15,74	14,60	15,03	*89,29%*	*89,13%*	-7,23%	+2,94%
Brussel	0,46	0,60	0,47	*3,66%*	*2,76%*	+29,25%	-22,25%
Wallonië	1,31	1,15	1,37	*7,05%*	*8,11%*	-11,66%	+18,60%
Totaal	**17,51**	**16,35**	**16,87**	***100%***	***100%***	**-6,60%**	**3,13%**

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), verwerking cel Kennisopbouw Flanders Investment & Trade

België - Verenigd Koninkrijk : in- en uitvoer van diensten (2015)

Tot vandaag blijft het niet mogelijk om over diensten in- en uitvoerstatistieken te publiceren op het gewestelijke niveau. Belgische cijfers zijn er dan weer wél. Die worden geput uit de betalingsbalans van de Nationale Bank en – in wat hierna volgt – gaat het dan ook telkens over de Belgische buitenlandse handel van diensten, niet over de Vlaamse.

In 2015 exporteerde België voor € 100,22 miljard aan diensten wereldwijd. Dat was € 6,86 miljard meer (+7,35%) dan de € 93,36 miljard aan dienstenuitvoer in 2014.
De exporttoename in 2015 bleef daarmee iets beneden die van 2014, toen ons land zelfs nog € 8,57 miljard meeruitvoer aan diensten had laten optekenen, meteen een stijging van liefst 10,11% tegenover het jaar dáárvoor (2013).

De invoer van diensten in België kwam in 2015 uit op € 95,24 miljard, een volle € 7,07 miljard meer (+8,01%) dan de jaarinvoer in 2014 (€ 88,18 miljard).

De dienstenbalans bleef ook in 2015 voor een comfortabele € 4,98 miljard in het groen, al lag dat surplus wel € 208 miljoen lager dan het overschot in 2014 (€ 5,19 miljard).

In 2015 maakten diensten al zowat 30% uit (29,95%) van de Belgische totaaluitvoer van goederen en diensten samen, een aandeel dat ineens een volle 2 procentpunten hoger lag dan in 2014, toen diensten nog net geen 28% van de Belgische totaaluitvoer inbrachten. Met een aandeel van 70,05% bleven goederen in 2015 uiteraard nog altijd het leeuwendeel van de Belgische totaaluitvoer uitmaken, al brokkelde dat aandeel dik 2 procentpunten af t.o.v. 2014, toen goederen in de nationale totaaluitvoer nog een rol speelden van 72,07%.

Bij de invoer lag de verhouding goederen – diensten licht anders: aan de importzijde haalden diensten een aandeel van 28,93% (tegenover nog maar 26,49% in 2014), terwijl goederen tekenden voor de resterende 71,07% (2,44 procentpunten minder dan in 2014 – 73,51%).

Op de wereldmarkt voor diensten bezette België in 2015 de 12e plaats als dienstenexporteur met een aandeel van 2,30% in de werelduitvoer en dat na Spanje (2,47%) en voor Zwitserland (2,27%).

Als wereldimporteur van diensten werd ons land in 2015 ook al 12e, met 2,29% van de mondiale dienstenimport achter de naam, na Zuid-Korea – met 2,44% inbreng – en vóór Italië met een mondiaal aandeel van 2,15%.

Belgische uitvoer van diensten naar Verenigd Koninkrijk

Uit betalingsbalansgegevens van de Nationale Bank komt naar voor dat België in 2015 voor € 8,76 miljard aan diensten naar Verenigd Koninkrijk heeft uitgevoerd. Dat was 9,55% meer dan in 2014 (€ 8,00 miljard).
In de rangschikking van exportmarkten voor Belgische diensten zette dat exportbedrag Verenigd Koninkrijk op de 4e plaats in 2015 met een aandeel van 8,74% in de Belgische totaalexport aan diensten.
Zie ook Bijlage 1 voor een meer gedetailleerde tabel met statistieken.

Sectoren in € miljoen	2013	2014	2015	*% aandeel 2015*
Andere commerciële diensten (*)	2 565,44	2 936,54	3 260,53	*37,22%*
Transport	1 444,92	1 553,90	1 685,62	*19,24%*
Financiële diensten	853,47	933,36	1 100,89	*12,57%*
Telecom, informatica en berichtgeving	843,65	916,27	1 071,61	*12,23%*
Reisverkeer	570,76	617,60	630,03	*7,19%*
Overige diensten	*823,44*	*1 039,13*	*1 011,77*	*11,55%*
Totaal diensten	**7 101,68**	**7 996,80**	**8 760,45**	***100%***

(*) Wordt tot die veelomvattende branche gerekend: PR, reclame, marktonderzoek en adviesdiensten, accountancy en juridisch advies, onderzoek en ontwikkeling, transacties tussen filiaalbedrijven, architectuur, engineering, wetenschappelijke inspectie- en certificeringsdiensten , makelaars- en commissielonen, leasingtransacties, land- en mijnbouwoperaties en lokale verwerking en milieubeheer…

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), verwerking cel Kennisopbouw Flanders Investment & Trade

Belgische invoer van diensten uit Verenigd Koninkrijk

Uit Verenigd Koninkrijk importeerde België in 2015 voor € 9,07 miljard aan diensten, een 23,43% meer dan in 2014 (€ 7,35 miljard). Daarmee werd Verenigd Koninkrijk voor België de 4e leverancier van diensten en stond in voor 9,52% van de Belgische totaalimport aan diensten.

Sectoren in € miljoen	2013	2014	2015	*% aandeel 2015*
Andere commerciële diensten (*)	3 097,04	3 513,62	4 817,03	*53,13%*
Transport	911,27	1 127,05	1 380,51	*15,23%*
Telecom, informatica en berichtgeving	589,74	769,51	948,65	*10,46%*
Financiële diensten	350,74	426,39	610,22	*6,73%*
Reisverkeer	619,57	606,13	446,25	*4,92%*
Overige diensten	*922,59*	*902,43*	*863,74*	*9,53%*
Totaal diensten	**6 490,95**	**7 345,13**	**9 066,40**	***100%***

(*) Wordt tot die veelomvattende branche gerekend: PR, reclame, marktonderzoek en adviesdiensten, accountancy en juridisch advies, onderzoek en ontwikkeling, transacties tussen filiaalbedrijven, architectuur, engineering, wetenschappelijke inspectie- en certificeringsdiensten , makelaars- en commissielonen, leasingtransacties, land- en mijnbouwoperaties en lokale verwerking en milieubeheer…

Verenigd Koninkrijk en de wereldhandel voor diensten

In 2015 voerde Verenigd Koninkrijk wereldwijd voor € 187,20 miljard aan diensten in.
Dat invoerbedrag zette Verenigd Koninkrijk op de 5e plaats in de wereldranglijst met dienstenimporteurs met een aandeel van 4,50% in de mondiale diensteninvoer.
Met € 8,76 miljard aan uitvoer tekende België als leverancier voor 4,68% van wat Verenigd Koninkrijk wereldwijd aan diensten invoerde in 2015.

In 2015 exporteerde Verenigd Koninkrijk voor € 311,00 miljard aan diensten naar de wereldmarkt en werd daarmee de 2e exporteur van 7,26% van de totale wereldexport.
Als exportmarkt voor diensten die Verenigd Koninkrijk in 2015 uitvoerde, stond België – met zijn € 9,07 miljard aan import – in voor 2,92% van de Verenigd Koninkrijk totaaluitvoer.

Brexit en de Vlaamse handel

Al blijft Groot-Brittannië voorlopig nog altijd een EU-lidstaat en komen er niet van de ene dag op de andere tarifaire en non-tarifaire handelsbarrières tussen het VK en de Europese Unie, toch zal ook de Vlaamse exporteconomie niet gespaard blijven van de effecten van het *leave*-verdict van de Britten.

Over de uiteindelijke exacte "fall-out" van de Brexitbeslissing voor de Europese economie in zijn geheel, blijft het momenteel koffiedik kijken, daar zijn de meeste analisten het over eens. Maar dat Brexit op termijn een daling mee kan brengen van de globale EU-export naar de Britse markt is dan weer meer dan waarschijnlijk. Ruwweg wordt rekening gehouden met een teruggang van zelfs 5%.

In wat hierna volgt, krijgt u in enkele veelzeggende grafieken en tabellen een indicatie van de economische belangen van de huidige EU-handelspartners – en Vlaanderen in het bijzonder – die de exit van Groot-Brittannië in het gedrang zou kunnen brengen.

Behalve de "groten" onder de Britse handelspartners – de Verenigde Staten, China, Duitsland en Frankrijk – is Vlaanderen immers één van die kleinere Europese economieën die erg actief zijn op de Britse markt.
De **handelsbalans** met het Verenigd Koninkrijk liet aan Vlaamse zijde in 2015 een overschot zien van 12,32 miljard euro. Dit is het op twee na grootste Vlaamse handelsoverschot wereldwijd (na Duitsland en Frankrijk).
Ook in de totaalhandel (import plus exportwaarde) is het V.K. een ongemeen belangrijke partner met 42,5 miljard euro handelsomzet en daarmee meteen onze 5e partner met 7,56% van de totaalhandel.

In de **goederenexport** van een aantal EU-lidstaten speelt de Britse markt ook een belangrijke tot zelfs dominante rol. Ook voor Vlaanderen zijn de exportbelangen in het Verenigd Koninkrijk erg groot vergeleken bij die van de overige EU-lidstaten. Met niet minder dan 9,13% van zijn totale wereldexport die in 2015 Groot-Brittannië als bestemming had, is Vlaanderen binnen de EU – op 2 na – het sterkst afhankelijk van de Britse markt, daarin enkel voorafgegaan door Ierland – dat liefst 13,74% van zijn export in het buurland afzet – en Nederland dat 9,28% van zijn exportgoed aan de Britten slijt.

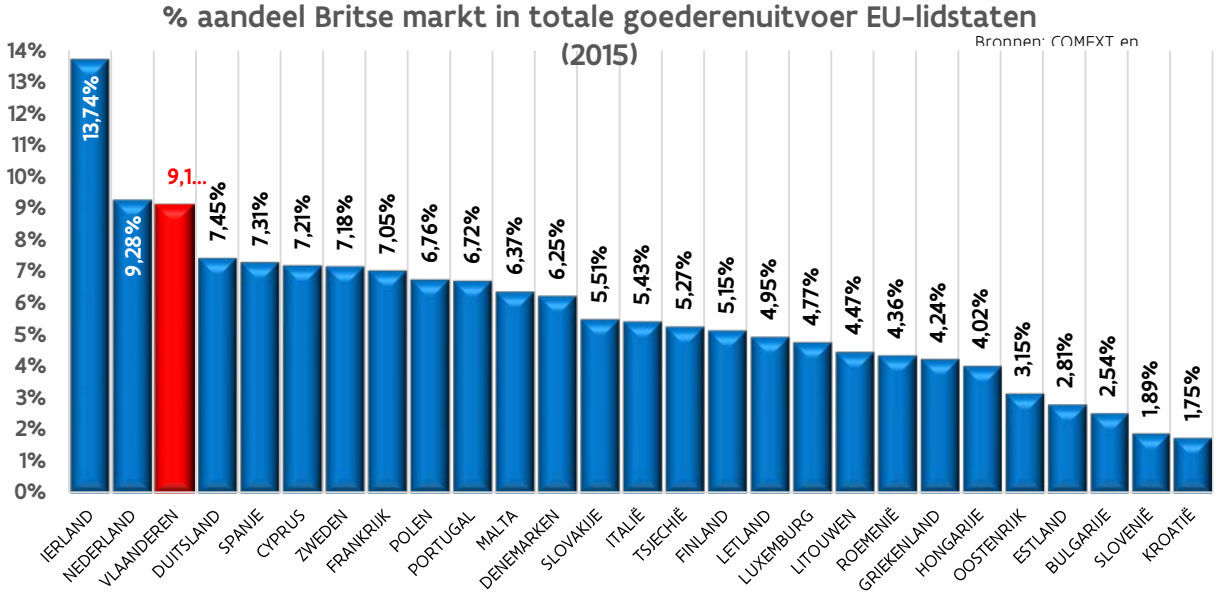

Ook aan de **import**zijde is het Verenigd Koninkrijk een prominente partner voor enkele kleinere Europese economieën, waaronder dus ook Vlaanderen, waar **5,25% van de import** uit Groot-Brittannië afkomstig is.
Enkel in Ierland (31,68%), Cyprus (8,99%) en Malta (7,49%) en Zweden (5,5%) is de vraag naar Brits exportgoed nóg groter dan in Vlaanderen. Ook Nederland importeert fors uit het V.K. en betrekt er 5,09% van zijn totaalinvoer. Daarmee komt het Verenigd Koninkrijk voor Nederland op vijf als importleverancier, net als voor Vlaanderen dus.

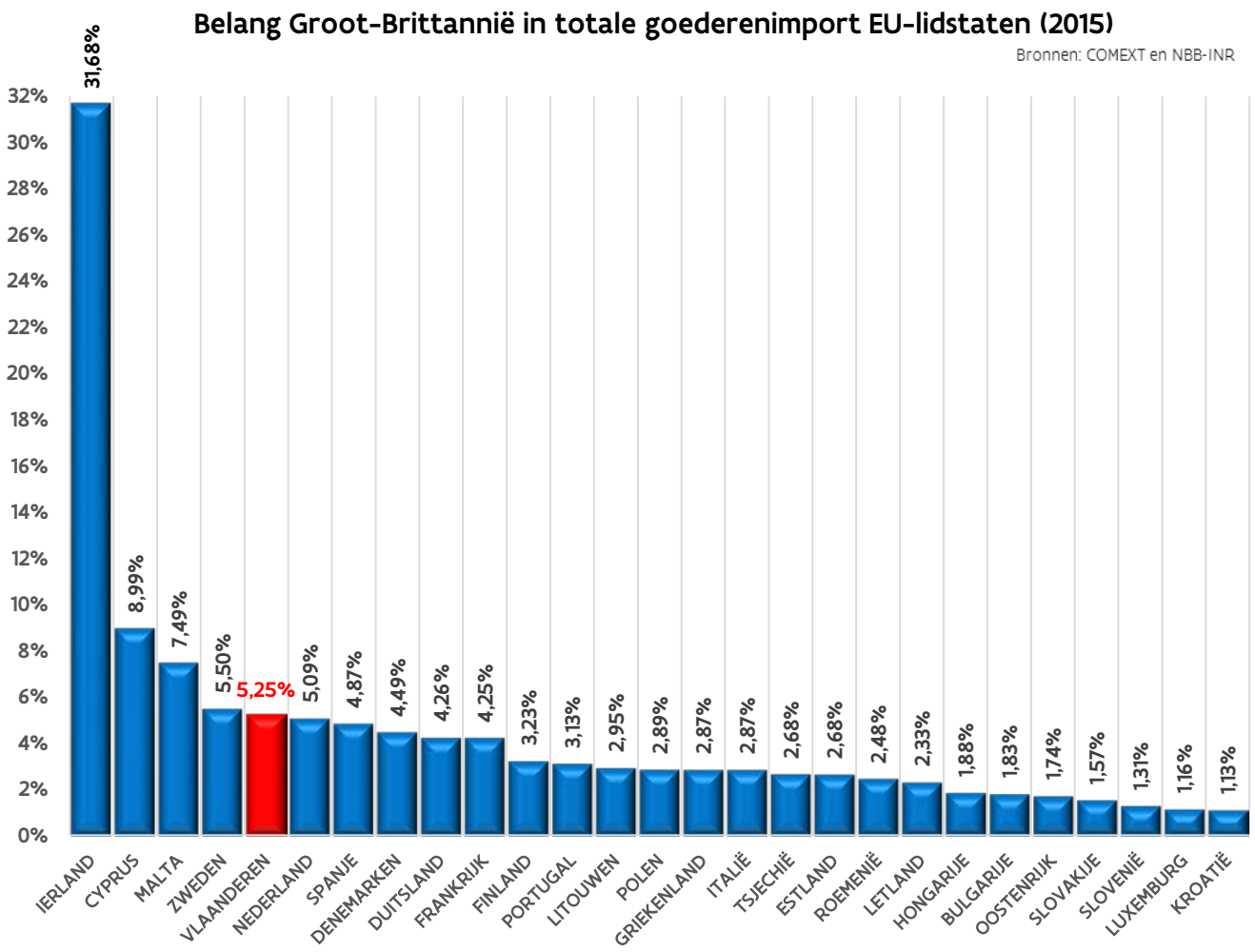

In 2015 stond Vlaanderen in voor **4,82%** van de totale Britse import. Daarmee was het meteen goed voor een fraaie zesde plaats onder de importleveranciers van Groot-Brittannië (na Frankrijk en voor Italië).
Ook als markt voor Brits exportgoed telt Vlaanderen nadrukkelijk mee: in 2015 tekende het voor **3,62%** van de Britse jaaruitvoer, wat onze regio tot achtste klant maakte (na Ierland en voor Spanje).

Top-20 goederenleveranciers Groot-Brittannië
(2015 ; in % van totaalimport)

Bronnen: COMEXT en NBB-INR

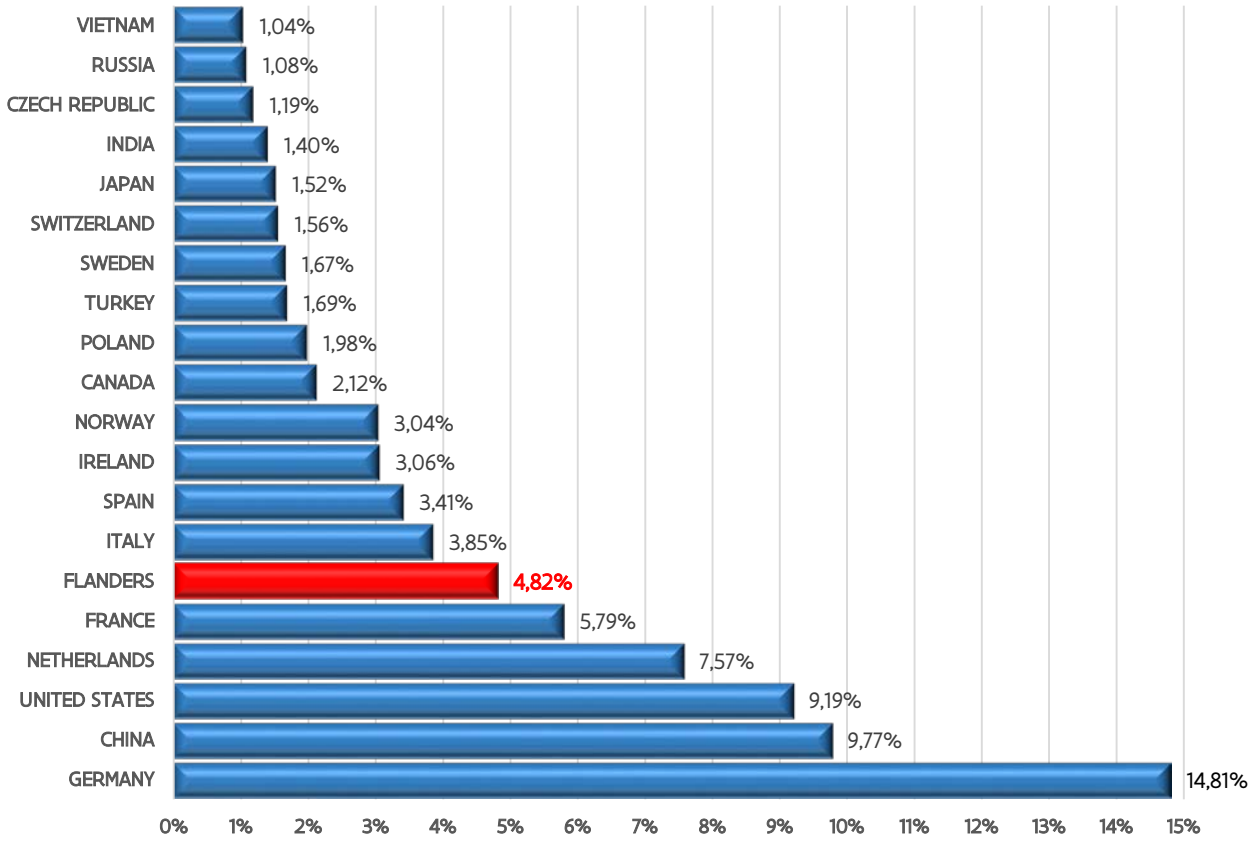

Top-20 exportmarkten Groot-Brittannië
(2015 ; in % van totaalexport)

Bronnen: COMEXT en NBB-INR

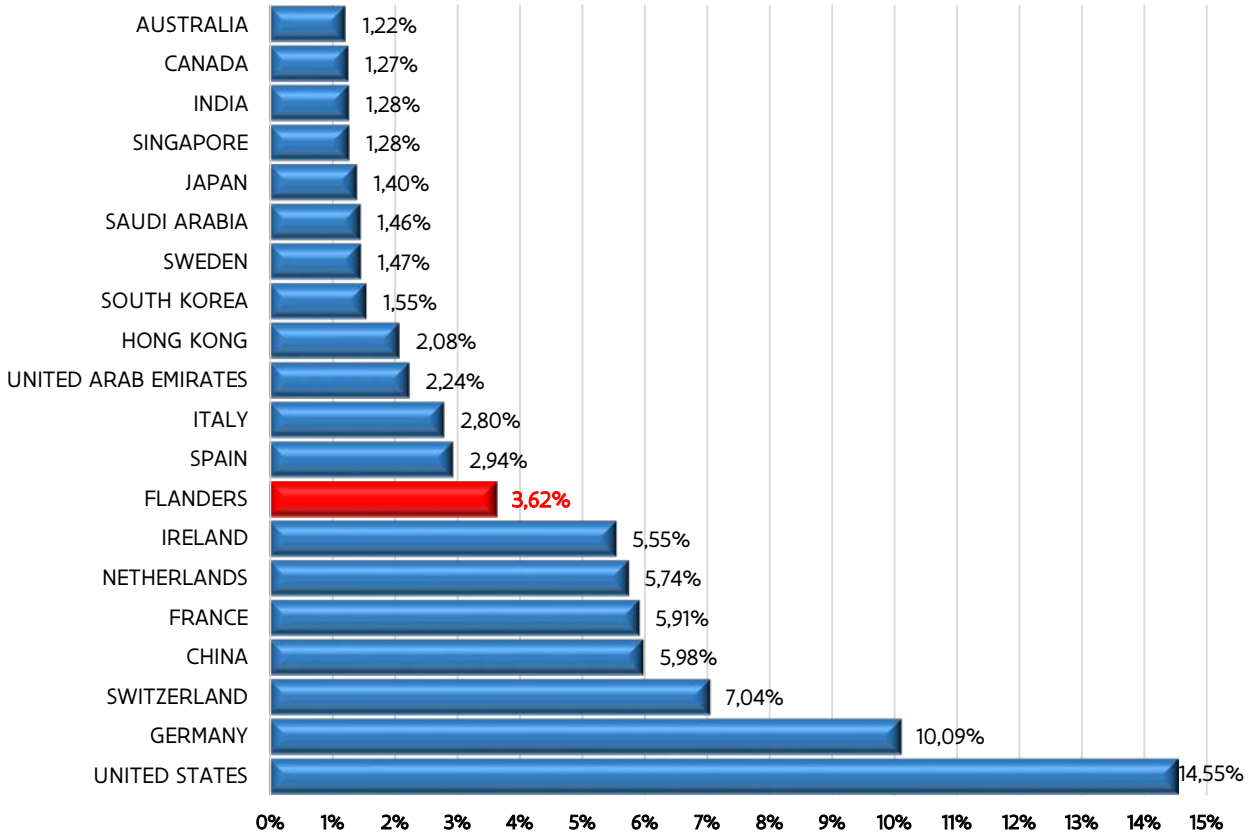

Sectoraal bekeken, dreigt Brexit de meeste schade aan te richten in die Vlaamse exporttakken van de maakindustrie met een hoge penetratiegraad op Britse markt én een meer dan gemiddeld aandeel in de Britse totaalimport in die welbepaalde branche.
Ook industrieën die een sterke exportperformantie laten zien, vergeleken bij andere exportbranches én tegenover de Europese brancheconcurrenten, lopen het risico getroffen te worden door de Brexit-nasleep.

De Vlaamse uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk bestaat vooral uit *transportmaterieel* (28,83% in 2015) en *chemie & farmaceutica* (19,58%) Beide productklassen maken al nagenoeg de helft uit (48,41%) van het Vlaamse uitvoertotaal aan goederen naar het V.K.

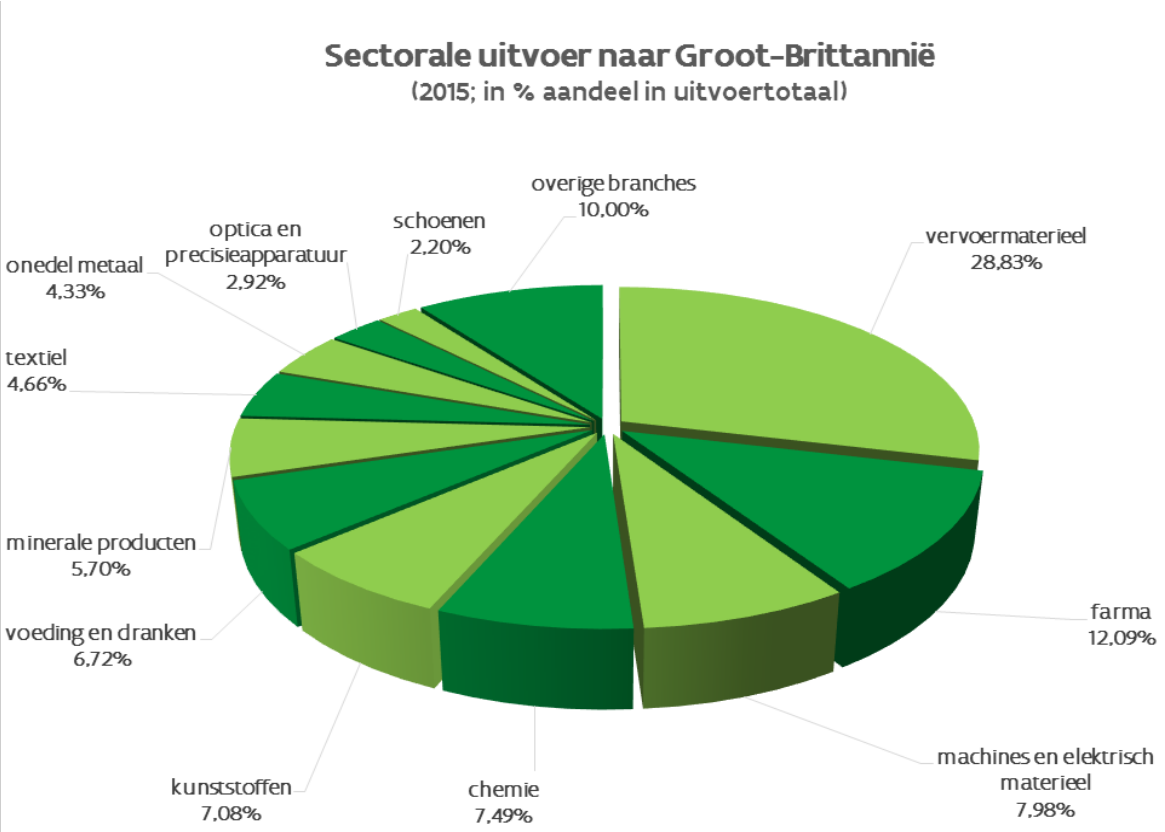

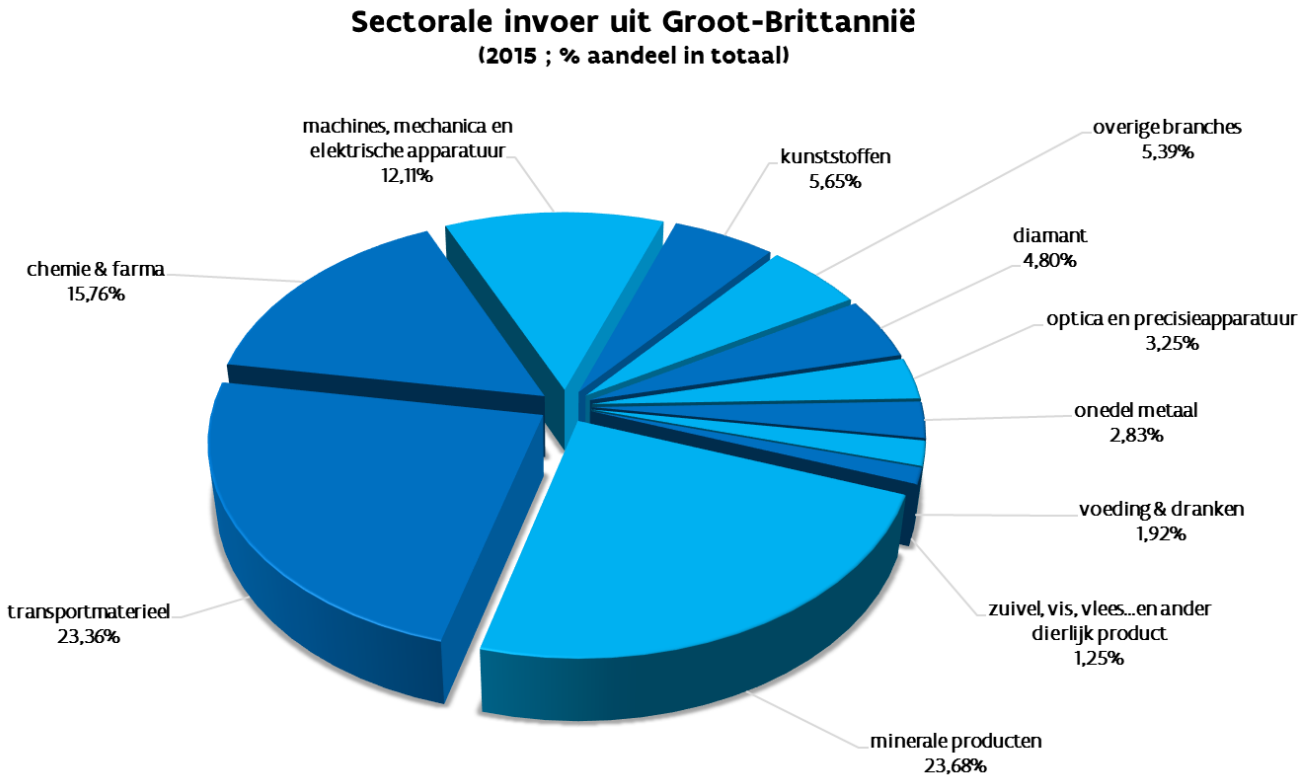

Anderzijds importeert het Vlaamse Gewest uit het VK vooral *minerale producten* (23,68%), *vervoermaterieel* (23,36%) en *chemische en farmaceutische producten* (15,76%).

Vlaamse sectoren met een hogere graad van afhankelijkheid van Britse export

In het Vlaamse uitvoerpakket naar het Verenigd Koninkrijk zijn de volgende productklassen naar verhouding belangrijker dan in de totale Vlaamse uitvoer wereldwijd: *vervoermaterieel*, *farmaceutica*, diverse *textielproducten* (*tapijt en ander interieurtextiel, draden en weefsels, wol, zijde, kleding...), voedingswaren (dranken, bakkerijwaren en gebak, sausen, specerijen, roomijs, suikergoed, vleeswaren, visbereidingen, zuivelproducten, groenten...*).

Bepaald afhankelijk van de Britse vraag zijn sectoren als de **textielindustrie** (met aan kop *textielstoffen,* waarvan niet veel minder dan 1/3 (30,7%) op de Britse markt wordt uitgerold, net als *tapijten*, waarvan de Britten op eigen houtje alleen al 27,8% van de Vlaamse werelduitvoer inslaan, de **voedingsnijverheid** (*suikerwaren*, *chocolade*, *groente- en fruitbereidingen* en *gebak*), de **auto-industrie**, **farmaceutica** en **chemie**, **kunststoffen** en de **machine- en apparatenindustrie**.

Dat zijn meteen ook de sectoren die – door hun bovengemiddelde *exposure* aan de Britse markt – het meest in de gevarenzone dreigen te verzeilen bij eventuele brexit schokken op de markt(en).

Percentage van de Vlaamse werelduitvoer dat naar de Britse markt gaat...

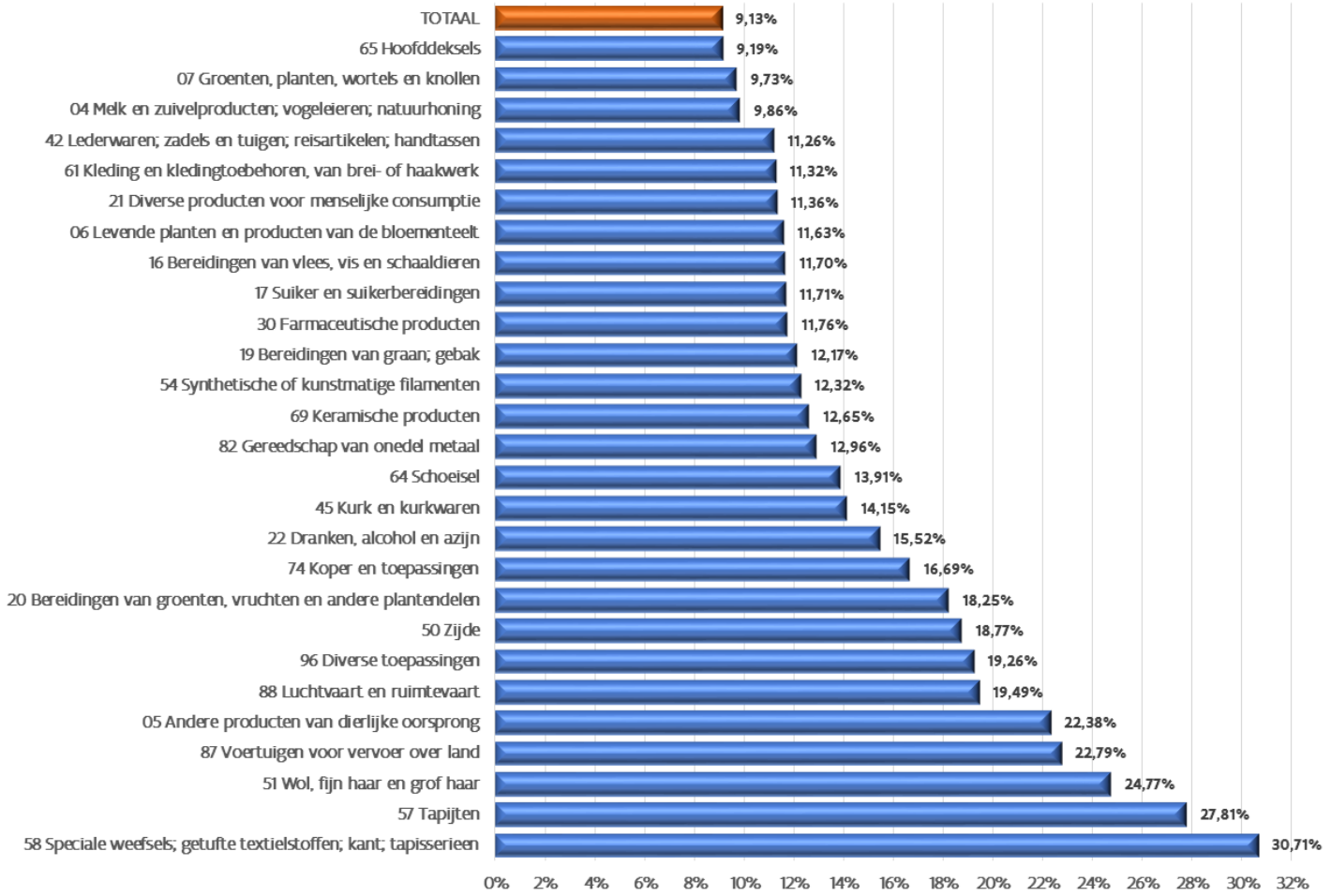

Vlaamse exportproducten naar het Verenigd Koninkrijk met het grootste belang in de Vlaamse uitvoer wereldwijd (2015)					
PRODUCT	export naar VK in euro	% aandeel in export naar VK	export naar wereld in euro	% aandeel in export naar wereld	% aandeel export naar VK in export naar wereld
TOTAAL	27.202.019.513	100,00%	298.018.897.545	100,00%	9,13%
87 Voertuigen voor vervoer over land	7.713.154.345	28,36%	33.850.658.860	11,36%	22,79%
30 Farmaceutische producten	3.288.180.283	12,09%	27.971.376.306	9,39%	11,76%
57 Tapijten	419.828.592	1,54%	1.509.568.900	0,51%	27,81%
20 Bereidingen van groenten, vruchten en andere plantendelen	455.104.556	1,67%	2.493.900.213	0,84%	18,25%
64 Schoeisel	586.682.661	2,16%	4.217.859.244	1,42%	13,91%
74 Koper en toepassingen	320.621.122	1,18%	1.921.194.045	0,64%	16,69%
22 Dranken, alcohol en azijn	351.150.513	1,29%	2.262.041.230	0,76%	15,52%
96 Diverse toepassingen	192.683.820	0,71%	1.000.265.670	0,34%	19,26%
19 Bereidingen van graan; gebak	301.202.588	1,11%	2.474.355.800	0,83%	12,17%
61 Kleding en kledingtoebehoren, van brei- of haakwerk	383.615.337	1,41%	3.389.417.514	1,14%	11,32%
88 Luchtvaart en ruimtevaart	114.568.040	0,42%	587.889.670	0,20%	19,49%
58 Speciale weefsels; getufte textielstoffen; kant; tapisserieen	65.242.257	0,24%	212.472.800	0,07%	30,71%
82 Gereedschap van onedel metaal	151.558.793	0,56%	1.169.523.037	0,39%	12,96%
21 Diverse producten voor menselijke consumptie	155.848.200	0,57%	1.371.800.410	0,46%	11,36%
17 Suiker en suikerbereidingen	97.429.340	0,36%	832.146.601	0,28%	11,71%
42 Lederwaren; zadels en tuigen; reisartikelen; handtassen	106.172.100	0,39%	943.195.059	0,32%	11,26%
16 Bereidingen van vlees, vis en schaaldieren	88.768.881	0,33%	758.527.064	0,25%	11,70%
69 Keramische producten	50.117.251	0,18%	396.242.162	0,13%	12,65%
05 Andere producten van dierlijke oorsprong	23.448.010	0,09%	104.790.356	0,04%	22,38%
04 Melk en zuivelproducten; vogeleieren; natuurhoning	187.566.155	0,69%	1.903.049.976	0,64%	9,86%
54 Synthetische of kunstmatige filamenten	52.002.034	0,19%	422.142.425	0,14%	12,32%
51 Wol, fijn haar en grof haar	19.318.909	0,07%	77.988.414	0,03%	24,77%
06 Levende planten en producten van de bloementeelt	52.456.748	0,19%	451.144.379	0,15%	11,63%
07 Groenten, planten, wortels en knollen	180.109.415	0,66%	1.851.604.489	0,62%	9,73%
50 Zijde	714.543	0,003%	3.806.216	0,001%	18,77%
45 Kurk en kurkwaren	734.100	0,003%	5.188.500	0,002%	14,15%
65 Hoofddeksels	11.071.175	0,041%	120.486.198	0,040%	9,19%

In wat voorafging, zijn we tot nog toe ingegaan op de bilaterale handelscijfers tussen Vlaanderen en het Verenigd Koninkrijk en dat:

voor het **volledige jaar 2015**;

op het voor Vlaanderen hoogst beschikbare detailniveau in de douanetariefnomenclatuur, meer bepaald tot op een **tweecijferige productcode (HS2)**

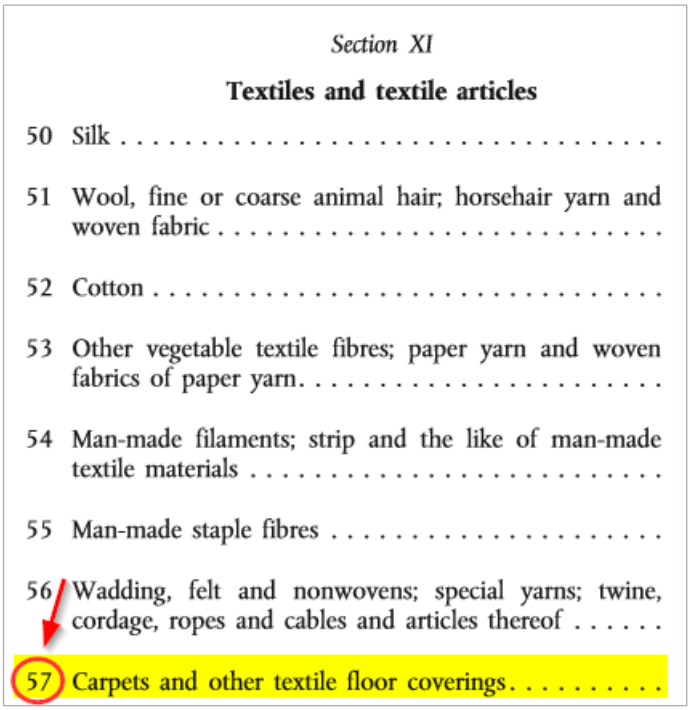

Section XI

Textiles and textile articles

50 Silk . . . . . .

51 Wool, fine or coarse animal hair; horsehair yarn and woven fabric . . . . . .

52 Cotton . . . . . .

53 Other vegetable textile fibres; paper yarn and woven fabrics of paper yarn. . . . . .

54 Man-made filaments; strip and the like of man-made textile materials . . . . . .

55 Man-made staple fibres . . . . . .

56 Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables and articles thereof . . . . . .

57 Carpets and other textile floor coverings. . . . . .

In het hiernavolgende luik zullen we de meest recente cijfers hanteren die sinds 15 november 2016 beschikbaar zijn, met name die voor de **eerste 8 maanden van 2016 (januari tot en met augustus 2016)**.

Op basis van die cijfers, zullen we de volgende – Brexit-gerelateerde – aspecten belichten :

1. Het belang van het Verenigd Koninkrijk als exportmarkt voor de 99 producten op het niveau van de tweecijferige productcode HS2 (én beschikbaar voor Vlaanderen);
2. Het belang van het Verenigd Koninkrijk als exportmarkt voor – **Belgische** – exportproducten op een meer doorgedreven detailniveau tot een **zescijferige productcode (HS6)**

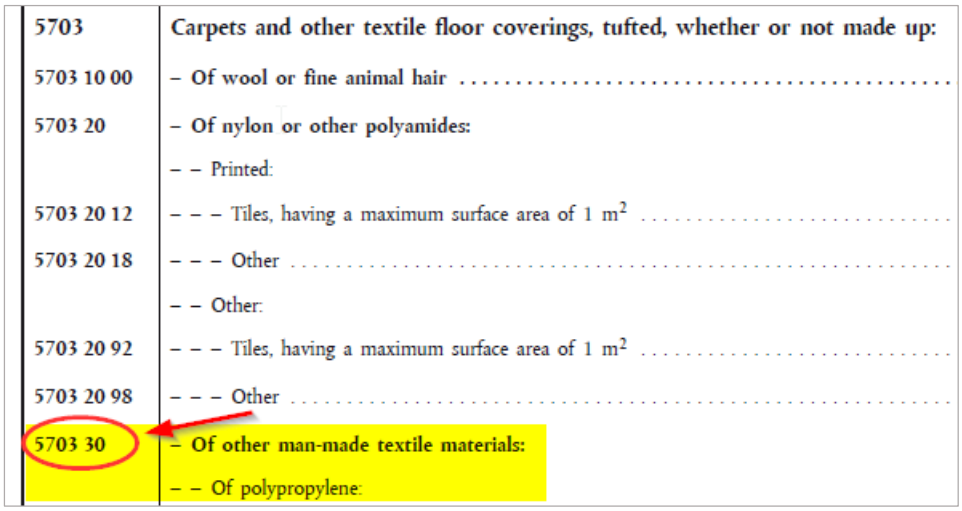

5703	**Carpets and other textile floor coverings, tufted, whether or not made up:**
5703 10 00	**– Of wool or fine animal hair** . . . . .
5703 20	**– Of nylon or other polyamides:**
	– – Printed:
5703 20 12	– – – Tiles, having a maximum surface area of 1 m^2 . . . . .
5703 20 18	– – – Other . . . . .
	– – Other:
5703 20 92	– – – Tiles, having a maximum surface area of 1 m^2 . . . . .
5703 20 98	– – – Other . . . . .
5703 30	**– Of other man-made textile materials:**
	– – Of polypropylene:

3. De tarieven / heffingen waaraan de diverse Belgische / Vlaamse exportproducten zouden worden blootgesteld in onze handelsrelaties wanneer handelspartner Groot-Brittannië niet langer deel uitmaakt van de Europese Unie (WTO-scenario).

Tussentijdse export naar het Verenigd Koninkrijk in 2016 (januari tot en met augustus)

In 2016 – in de periode **tot en met augustus** – had Vlaanderen al voor € 17,85 miljard naar Verenigd Koninkrijk uitgevoerd, een verwaarloosbare vooruitgang (+0,26%) tegenover de gelijknamige periode in 2015, toen de export naar Groot-Brittannië ook al € 17,80 miljard had bedragen. Hoe gering de exporttoename na 8 maanden ook was, toch stelde de tussentijdse uitvoer naar het V.K. met 17,5 miljard euro het record nog iets scherper, want dat was – sinds 2002 – het hoogste exportbedrag ooit.
Tussentijds bleef het Verenigd Koninkrijk daarmee als exportmarkt onwrikbaar genesteld op de 4e plaats, met een aandeel van 9,07% in de Vlaamse jaaruitvoer na 8 maanden in 2016.

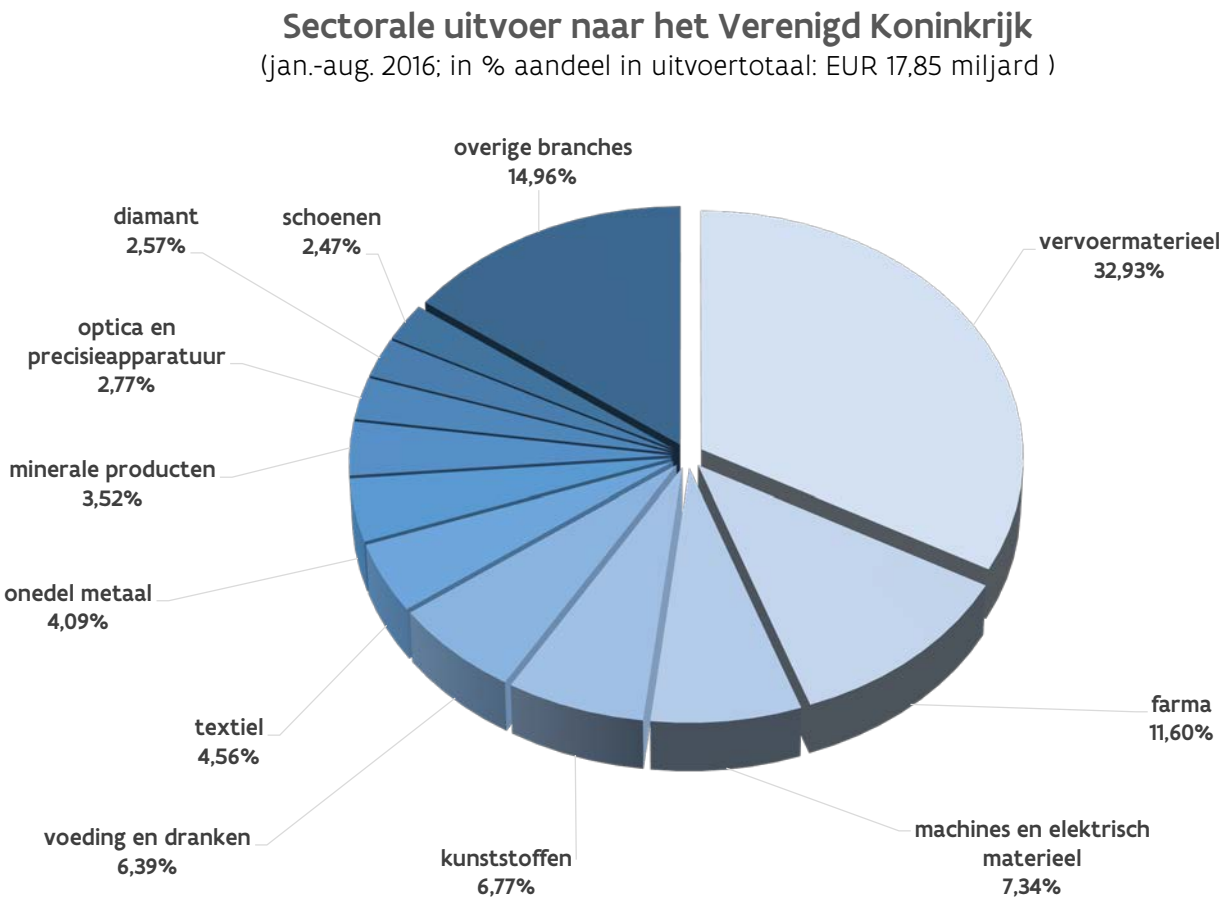

Zodoende had Vlaanderen **in 2016** – in de periode **tot en met augustus** – al voor een tussentijds recordbedrag van € 17,85 miljard naar Verenigd Koninkrijk uitgevoerd. Dat was een niemendalletje meer (+0,26%) dan in de gelijknamige periode in 2015, toen de export naar Groot-Brittannië ook al € 17,80 miljard had bedragen. In absolute waarde betekende dat niet eens € 50 miljoen extra export (+ € 45,5 miljoen).

Ondanks de schamele 0,26% vooruitgang boekten 10 exporttakken – samen goed voor 47,18% van het uitvoertotaal – een totale exportaanwinst van € 1,14 miljard tot augustus 2016. Het gros van die aanwinst – ruim € 1 miljard of +21,50% – kwam op het conto van de branche *transportmaterieel*, die in de periode tot augustus 2016 ineens 1/3 uitmaakte (32,9%) van de totaaluitvoer naar het Verenigd Koninkrijk.
Ook *diamant* zat bij de tussentijdse exportstijgers (+8,26%) in 2016, net als *textiel*, dat er tussentijds wat afzet bijwon (+1,21%). *Schoenen* vonden gretig aftrek (+8,16%) en bij *plantaardige producten* kwam er ook een procentje uitvoer bij (+0,98%, vooral van *groente*, *bakkerijgrondstoffen* en *fruit,* die samen de uitvoer naar het V.K. gemiddeld 5,62% hoger zagen gaan.

Daarnaast waren dan ook weer 12 sectoren – samen goed voor de resterende 52,82% van de totaaluitvoer – waarin de tussentijdse export naar Groot-Brittannië gezamenlijk € 1,1 miljard achteruitging, een gemiddeld verlies van 10,4%. De meest prominente ervan waren *minerale brandstoffen*, waarvan de uitvoerwaarde zowat halveerde (-44,75% of € 493 miljoen minder) en *chemie & farma* waarvan de sectorexport 6,15% terugliep. Vooral *farma* kreeg het moeilijk met € 115 miljoen minder uitvoer (-5,3%).
Bovendien volgde nog een hele rist vrij belangrijke – of niet onbelangrijke – uitvoertakken die de eerste 8 maanden van 2016 met verlies afsloten: *machines en apparatuur* (-7,6%), *kunststoffen* (-7,6%) *onedel metaal* (-9,6%, met in het bijzonder een teruggelopen uitvoer van *koper, ijzer en staal* en *nikkel*), *voeding* (-3,24%, met nochtans meer uitvoer van *groentebereidingen*, *chocolade* en *gebak*, maar fors minder *dranken* (-17,%), *vlees-* en *visbereidingen* en *zoetwaren*). Tot slot geven we ook nog mee dat 4 maanden voor het jaareind van 2016 ook *optica en precisieapparatuur* (-1,61%) richting Verenigd Koninkrijk minder goede exportresultaten kon voorleggen.

Belangrijkste Vlaamse exportproducten naar Verenigd Koninkrijk

(jan. – aug. 2016 ; in % aandeel in totaalexport: EUR 17,85 miljard)

Personenwagens, bestelwagens, trucks voor opleggers en transmissiesystemen	*32,45%*
Farmaceutica	*11,60%*
Kunststoffen	*6,05%*
Machines & mechanica	*4,50%*
Minerale brandstoffen en petroleumproducten	*3,41%*
Organische chemie	*3,26%*
Elektrische machines, apparatuur en componenten	*2,84%*
Optica en precisieapparatuur	*2,76%*
Edelgesteente en –metaal	*2,57%*
Schoenen	*2,42%*
Groente- en fruitbereidingen	*1,76%*
Tapijten	*1,55%*
Kleding en accessoires (breigoed)	*1,55%*
IJzer & staal	*1,38%*
Diverse chemische producten	*1,34%*
Dranken	*1,07%*
Gebak en bakwaren	*1,06%*
Vertrouwelijke handel	*1,06%*
Koper(producten)	*0,94%*
Cacao en chocolade	*0,88%*

Impact van het WTO scenario op de invoerrechten voor de belangrijkste Vlaamse exportproducten

Zoals hoger aangegeven volgt hierna een meer diepgaande analyse van de belanghebbende sectoren/producten en de tarieven / heffingen waaraan ze zouden worden blootgesteld in onze handelsrelaties met Groot-Brittannië wanneer die handelspartner niet langer deel uitmaakt van de Europese Unie (WTO-scenario).

1. VERVOERMATERIEEL

De sector van het *vervoermaterieel* is de grootste Vlaamse uitvoersector richting het Verenigd Koninkrijk (€ 5,9 miljard in jan.-aug. 2016; maar liefst 33% van de totale uitvoer).

Ook voor de sector zelf is het Verenigd Koninkrijk van cruciaal belang: het is sinds jaar en dag de belangrijkste Vlaamse exportbestemming. Bijna een vierde (24,04%) van alle *vervoermaterieel* vindt daar zijn afzet.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*vervoermaterieel*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari - augustus

Rang	Land	2014 (in € miljard)	2015 (in € miljard)	2016 (in € miljard)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Verenigd Koninkrijk	4,28	4,84	5,88	*24,04%*	+13,11%	+21,50%
2	Duitsland	3,86	3,56	4,04	*16,53%*	-7,93%	+13,65%
3	Frankrijk	2,37	2,47	2,72	*11,14%*	+4,18%	+10,38%
4	Nederland	2,13	2,11	2,23	*9,13%*	-1,12%	+5,95%
5	Zweden	0,76	1,02	1,22	*5,00%*	+34,32%	+20,02%

Het overgrote deel van de uitvoer (€ 5,8 miljard in jan.-aug. 2016) heeft betrekking op **productcode 87**: '*voertuigen voor vervoer over land*'. Het Verenigd Koninkrijk is zelfs de eerste Vlaamse afzetmarkt met 24,16% van de totale Vlaamse uitvoer van de betrokken goederen
(jan.-aug. 2016). Ook omgekeerd is België (Vlaanderen) sinds jaar en dag de tweede leverancier van auto's voor het Verenigd Koninkrijk. Ruim 10% van hun totale import van wagens komt uit België (Vlaanderen). Duitsland staat traditioneel op de eerste plaats met een aandeel van 40%, Spanje staat derde met een krappe 9% aandeel.

Potentiële WTO-invoerrechten:

- Personenwagens: 10%
- Vrachtwagens: 16%
- Goederenvervoer: 13,5%
- Onderdelen: 4% in veel gevallen

Ook belangrijk, maar veel kleiner in absolute waarde (€ 79 miljoen), is de **productcode 88**: 'lucht- en ruimtevaart'. Het Verenigd Koninkrijk is de tweede afzetmarkt voor deze sector (25,43% van de totale uitvoer van de betrokken goederen). Omgekeerd is België (Vlaanderen) de vijfde leverancier van 'luchtvaartindustrie-onderdelen' voor het Verenigd Koninkrijk (ongeveer 4,5% van hun totale invoer). De VS staat bovenaan de lijst als belangrijkste leverancier met een aandeel tussen 35% en 40%, daartussen staan respectievelijk Frankrijk, Duitsland en Italië.

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 880330 'Luchtvaartindustrie-onderdelen': meestal 2,70%

2. CHEMIE & FARMA

De tweede grootste Vlaamse uitvoersector naar het Verenigd Koninkrijk is de *chemische en farmaceutische sector* (€ 3,4 miljard in jan.-aug. 2016; aandeel van 18,84% in totaal).
Betrokken land is de vijfde afzetmarkt (7,13% van totaal gaat naar het Verenigd Koninkrijk).

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*chemie & farma*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljard)	2015 (in € miljard)	2016 (in € miljard)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Duitsland	9,19	10,01	9,63	*20,41%*	+8,98%	-3,85%
2	Verenigde Staten	4,69	6,08	5,91	*12,52%*	+29,71%	-2,85%
3	Frankrijk	4,32	4,56	4,63	*9,81%*	+5,55%	+1,52%
4	Italië	3,23	4,26	4,38	*9,27%*	+31,75%	+2,72%
5	Verenigd Koninkrijk	3,03	3,58	3,36	*7,13%*	+18,37%	-6,15%

Het grootste deel van de uitvoer binnen de sector (€ 2 miljard in jan.-aug. 2016) heeft wel betrekking op **productcode 30**: '*farmaceutische producten*'. Het Verenigd Koninkrijk is de tweede afzetmarkt voor de farmasector (11,50% van alle Vlaamse farma). De VS is hier de belangrijkste afzetmarkt met iets meer dan 17% aandeel.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de '*farmaceutische producten*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari - augustus

Rang	Land	2014 (in € miljard)	2015 (in € miljard)	2016 (in € miljard)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Verenigde Staten	2,77	3,39	3,14	*17,43%*	+22,28%	-7,32%
2	Verenigd Koninkrijk	1,67	2,19	2,07	*11,50%*	+30,73%	-5,28%
3	Duitsland	1,95	2,05	1,78	*9,90%*	+5,36%	-13,19%
4	Italië	1,03	1,45	1,76	*9,75%*	+40,68%	+20,91%
5	Frankrijk	1,03	1,03	0,88	*4,87%*	-0,21%	-14,85%

België (Vlaanderen) tekent voor ongeveer 12,4% van de totale Britse import van farmaceutica en is daarmee de derde leverancier (na Duitsland en Nederland).

Potentiële WTO-invoerrechten:

- farmaproducten: steeds 0%

VK is een top vijfmarkt voor de meeste **chemische producten** (€ 1,4 miljard in jan.-aug. 2016), maar het aandeel in totale Vlaamse uitvoer ligt over vrijwel alle rubrieken van *chemie* lager (aandeel van 4% à 8%) dan het globale gemiddelde van *chemie* (15%) in de totale Vlaamse uitvoer.

Potentiële WTO-invoerrechten:

- chemische producten: gros van de producten tussen 3,25% en 6,5%

3. MACHINES

De sector *machines* is de derde Vlaamse uitvoersector richting het Verenigd Koninkrijk (€ 1,3 miljard in jan.-aug. 2016; 7,34% van de totale uitvoer). Betrokken land is de vijfde afzetmarkt (6,34% van totaal gaat naar het Verenigd Koninkrijk).

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*machines, elektrische toestellen*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari - augustus

Rang	Land	2014 (in € miljard)	2015 (in € miljard)	2016 (in € miljard)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Duitsland	2,63	2,85	2,92	*14,12%*	+8,46%	+2,33%
2	Frankrijk	2,63	3,04	2,75	*13,32%*	+15,41%	-9,41%

3	Nederland	1,75	2,06	1,99	*9,64%*	+17,98%	-3,32%
4	Verenigde Staten	1,08	1,27	1,33	*6,44%*	+17,64%	+4,50%
5	Verenigd Koninkrijk	1,26	1,42	1,31	*6,34%*	+12,85%	-7,59%

Deze sector is onderverdeeld in twee brede productgroepen:

Productcode 84: '*machines en mechanische toestellen*' (€ 804 miljoen in jan.-aug. 2016). Het Verenigd Koninkrijk is de vijfde exportmarkt (aandeel van 5,6%).

Potentiële WTO-invoerrechten:

- machines: meest voorkomende tarieven 0% - 1,7% - 2,2% - 2,7% - 4,2%

Productcode 85: '*elektrische apparaten en toestellen*' (€ 507 miljoen in jan.-aug. 2016). Het Verenigd Koninkrijk is de vierde exportmarkt (aandeel van 8%).

Potentiële WTO-invoerrechten:

- elektrische toestellen: meest voorkomende tarieven 0% - 1,7% - 2,2% - 2,7% - 3,7% - 4,7%

4. KUNSTSTOFFEN

De *kunststoffen*sector is de vierde Vlaamse uitvoersector richting het Verenigd Koninkrijk (€ 1,2 miljard in jan.-aug. 2016; 6,77% van de totale uitvoer). Het Verenigd Koninkrijk is de vierde exportmarkt (aandeel van 7,51%).

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*kunststoffen*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari - augustus

Rang	Land	2014 (in € miljard)	2015 (in € miljard)	2016 (in € miljard)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Duitsland	3,53	3,43	3,55	*22,06%*	-2,92%	+3,56%
2	Frankrijk	2,04	2,00	2,06	*12,81%*	-1,89%	+2,84%
3	Nederland	1,27	1,27	1,33	*8,24%*	-0,52%	+4,75%
4	Verenigd Koninkrijk	1,26	1,31	1,21	*7,51%*	+3,42%	-7,58%
5	Italië	1,09	1,15	1,16	*7,22%*	+6,39%	+0,57%

België (Vlaanderen) tekent voor ongeveer 12% van de totale Britse import van *kunststoffen* en is daarmee de tweede leverancier (na Duitsland en net voor Nederland).

Potentiële WTO-invoerrechten voor belangrijkste Vlaamse exportproducten:

- 390120 'polyethyleen >= 0,94': 3,25%
- 390110 'polyethyleen < 0,94': 6,50%
- 390230 'copolymeren van propyleen': 6,50%
- 390720 'polyether in primaire vorm': 4,88%
- 390930 'aminoharsen in primaire vorm': 6,50%

5. VOEDING EN DRANKEN

10,25% van alle Vlaamse *voeding en dranken* gaan richting het Verenigd Koninkrijk (€ 1,14 miljard in jan.-aug. 2016). Het is daarmee de vierde exportbestemming.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*voeding en dranken*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari - augustus

Rang	Land	2014 (in € miljard)	2015 (in € miljard)	2016 (in € miljard)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Frankrijk	2,12	2,20	2,35	*21,12%*	+3,84%	+6,77%
2	Nederland	1,87	1,92	2,07	*18,59%*	+2,89%	+7,78%
3	Duitsland	1,24	1,46	1,53	*13,71%*	+18,23%	+4,30%
4	Verenigd Koninkrijk	1,11	1,18	1,14	*10,25%*	+6,04%	-3,24%
5	Verenigde Staten	0,24	0,29	0,34	*3,04%*	+22,10%	+15,50%

Binnen de voedingssector is de uitvoer van **'groente- en vruchtenbereidingen'** de grootste subsector qua export naar het Verenigd Koninkrijk (€ 313 miljoen in jan.-aug. 2016). Het Verenigd Koninkrijk is de tweede exportmarkt (aandeel van 17,8% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product). Qua belang steken twee producten er met kop en schouder bovenuit: 'bevroren aardappelproducten' en 'sinaasappelsap'.

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 200410 'bevroren aardappelproducten': 16,00%
- 200912 'sinaasappelsap, niet bevroren met brixwaarde <= 20': 12,20%
- 200919 'sinaasappelsap, andere': 22,9% à 24,4%

Ook de uitvoer van **'dranken & alcohol'** speelt een belangrijke rol (€ 191 miljoen in jan.-aug. 2016). Het Verenigd Koninkrijk is de derde exportmarkt (aandeel van 12,3% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product). Water en frisdranken staan voorop in absolute exportwaarde, sterke dranken en bier spelen een minder belangrijke rol.

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 220210 'water, mineraalwater en spuitwater met zoetstoffen': 9,60%
- 220290 'niet-alcoholische dranken, frisdranken': 9,60%
- 220110 'water, mineraalwater en spuitwater: 0%
- 220870 'likeuren': 0%
- 220300 'bier': 0%

Vlaanderen exporteerde tijdens de eerste 8 maanden van 2016 voor € 190 miljoen aan **'graanbereidingen en gebak'** naar het Verenigd Koninkrijk. Het land is er de vierde exportmarkt voor met een aandeel van 10,8% in de Vlaamse totaaluitvoer van dit specifieke product). Hoofdmoot zit bij de productcode 190590.

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 19059010 '*matses*': 3,80 % + 15,90 EUR / 100 kg
- 19059020 'diverse producten van meel (*ouwel* voor alle gebruik)': 4,50 % + 60,50 EUR / 100 kg

Vlaanderen exporteerde tijdens de eerste 8 maanden van 2016 voor € 157 miljoen aan **'cacao en chocoladebereidingen'** uit naar het Verenigd Koninkrijk. Het land is de vierde exportmarkt (aandeel van 8,28% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product).

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 180620 'chocolade in blokken/staven > 2 kg': 8,30 % + EA(1) MAX 18,70 % +ADSZ(1)
- 180690 'chocolade in blokken/staven <= 2 kg': 8,30 % + EA(1) MAX 18,70 % +ADSZ(1)

Vlaanderen exporteerde tijdens de eerste 8 maanden van 2016 voor € 57 miljoen aan **'suiker en suikerbereidingen'** uit naar het Verenigd Koninkrijk. Het land is de vierde exportmarkt (aandeel van 9,83% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product).

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 170199 'witte suiker - kandijsuiker': 41,90 EUR / 100 kg
- 17049030 'witte chocolade': 9,10 % + 45,10 EUR / 100 kg MAX 18,90 % + 16,50 EUR / 100 kg

6. TEXTIEL

De textielsector is de zesde Vlaamse uitvoersector richting het Verenigd Koninkrijk (€ 814 miljoen in jan.-aug. 2016; 6,77% van de totale uitvoer). Het Verenigd Koninkrijk is de vierde exportmarkt voor textiel (aandeel van 11,12%) en speelt dus een bovengemiddelde rol.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*textiel*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Frankrijk	1 322	1 521	1 912	*26,13%*	+15,04%	+25,67%
2	Nederland	836	904	952	*13,02%*	+8,05%	+5,40%
3	Duitsland	910	961	946	*12,93%*	+5,64%	-1,53%
4	Verenigd Koninkrijk	744	804	814	*11,12%*	+8,14%	+1,21%
5	Italië	426	443	483	*6,61%*	+4,02%	+9,09%

Qua belang steken een zestal producten er met kop en schouders bovenuit

Vlaanderen exporteerde tijdens de eerste 8 maanden van 2016 voor € 277 miljoen aan **'tapijten'** naar het Verenigd Koninkrijk. Het land is de eerste exportmarkt (aandeel van 27,76% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product). Ook omgekeerd is België (Vlaanderen) de belangrijkste leverancier van 'tapijten' voor het Verenigd Koninkrijk: 35% van al de tapijten die het V.K. invoert komt van bij ons. Nederland (24% aandeel) en India (8%) staan op de tweede en derde plaats.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van product '*tapijten*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Verenigd Koninkrijk	223	273	277	*27,76%*	+22,26%	+1,25%
2	Duitsland	143	155	156	*15,65%*	+8,89%	+0,28%
3	Nederland	124	126	126	*12,62%*	+1,69%	-0,10%
4	Frankrijk	80	81	86	*8,59%*	+1,20%	+5,80%
5	Verenigde Staten	33	38	46	*4,58%*	+15,88%	+20,06%

Potentiële WTO-invoerrechten van belangrijkste product (verantwoordelijk voor nagenoeg het volledige bedrag):

- 570330 'tapijten van ander synthetisch of kunstmatig textiel': 8%
- 570320 'tapijt van nylon of van andere polyamiden': 8%

Vlaanderen exporteerde tijdens de eerste 8 maanden van 2016 ook voor € 277 miljoen aan **'kleding van haak- en breiwerk'** naar het Verenigd Koninkrijk. Het land is de vierde afzetmarkt (aandeel van 10,52% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product).

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van product '*kleding van haak- en breiwerk:*

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Frankrijk	421	521	795	*30,23%*	+23,67%	+52,50%
2	Nederland	322	384	431	*16,39%*	+18,95%	+12,32%
3	Duitsland	249	285	323	*12,27%*	+14,28%	+13,24%
4	Verenigd Koninkrijk	239	241	277	*10,52%*	+1,04%	+14,52%
5	Italië	207	210	231	*8,78%*	+1,39%	+10,15%

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 610990 'T-shirts, niet van katoen': 12%
- 610910 'T-shirts van katoen': 12%
- 610342 'lange en korte herenbroeken van katoen': 12%

Vlaanderen exporteerde tijdens de eerste 8 maanden van 2016 voor € 110 miljoen aan **'kleding andere dan van haak- en breiwerk'** naar het Verenigd Koninkrijk. Het land is de vijfde afzetmarkt (aandeel van 7,06% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product).

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van product '*kleding andere dan van haak- en breiwerk':*

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Frankrijk	410	489	604	*38,64%*	+19,25%	+23,37%
2	Nederland	176	200	195	*12,49%*	+13,36%	-2,44%
3	Duitsland	188	191	185	*11,85%*	+1,48%	-2,81%
4	Italië	114	132	156	*9,96%*	+15,26%	+18,34%
5	Verenigd Koninkrijk	110	106	110	*7,06%*	-3,73%	+4,00%

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 620343 'herenbroeken van synthetische vezels': 12%
- 620193 'jassen van synthetische of kunstmatige vezels': 12%

Vlaanderen exporteerde tijdens de eerste 8 maanden van 2016 voor € 40 miljoen aan **'speciale weefsels, tapisserieën'** naar het Verenigd Koninkrijk. Het land is met voorsprong de eerste afzetmarkt (aandeel van 29,32% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product).
Ook in omgekeerde zin is België (Vlaanderen) voor het Verenigd Koninkrijk de belangrijkste leverancier van 'speciale weefsels, tapisserieën': 27% van al hun ingevoerde tapijten komen van bij ons. China (19% aandeel) en Italië (12%) staan op de tweede en derde plaats.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van product '*speciale weefsels, tapisserieën':*

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Verenigd Koninkrijk	41	41	40	*29,32%*	-1,32%	-0,95%
2	Duitsland	12	12	15	*11,03%*	-2,82%	+27,60%
3	Polen	9	11	12	*9,06%*	+22,14%	+11,08%
4	Frankrijk	7	8	9	*6,29%*	+12,63%	+12,16%
5	Nederland	7	7	7	*4,96%*	+0,75%	-4,89%

Potentiële WTO-invoerrechten (product verantwoordelijk voor nagenoeg het volledige bedrag):

- 580136 'chenilleweefsel': 8%

Vlaanderen exporteerde tijdens de eerste 8 maanden van 2016 voor € 33 miljoen aan 'synthetische of kunstmatige filamenten' naar het Verenigd Koninkrijk. Het land is de derde afzetmarkt (aandeel van 12,36% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product).

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van product '*synthetische of kunstmatige filamenten':*

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Nederland	51	46	44	*16,52%*	-10,22%	-2,41%
2	Frankrijk	42	43	39	*14,53%*	+2,74%	-8,33%
3	Verenigd Koninkrijk	29	34	33	*12,36%*	+16,44%	-1,40%
4	Duitsland	23	23	25	*9,16%*	-0,86%	+6,75%
5	Australië	23	22	20	*7,59%*	-5,31%	-5,37%

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 540234 'synthetische filamentgarens van polypropyleen': 4%

Vlaanderen exporteerde tijdens de eerste 8 maanden van 2016 voor € 11 miljoen aan **'wol'** naar het Verenigd Koninkrijk. Het land is met afstand de eerste afzetmarkt (aandeel van 24,74% van de totale Vlaamse uitvoer van dit specifieke product).

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van product '*wol:*

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Verenigd Koninkrijk	12	13	11	*24,74%*	+14,17%	-15,40%
2	Polen	6	7	6	*13,19%*	+9,84%	-14,23%
3	China	8	12	5	*10,78%*	+55,40%	-60,56%
4	Duitsland	4	3	4	*8,08%*	-3,63%	+3,74%
5	Nederland	5	4	3	*6,60%*	-10,03%	-27,31%

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 510620 'kaardgaren van wol, minder dan 85 gewichtsprocenten': 4%

7. ONEDELE METALEN

De sector van de *onedele metalen* is de zevende Vlaamse uitvoersector richting het Verenigd Koninkrijk (€ 730 miljoen in jan.-aug. 2016; 4,09% van de totale uitvoer). Het Verenigd Koninkrijk is de vierde exportmarkt voor onedele metalen (aandeel van 6,02%).

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*onedele metalen*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljard)	2015 (in € miljard)	2016 (in € miljard)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Duitsland	3,19	3,31	3,19	*26,27%*	+3,83%	-3,67%
2	Frankrijk	2,10	2,18	2,00	*16,48%*	+3,81%	-8,49%
3	Nederland	1,64	1,56	1,52	*12,52%*	-4,82%	-2,67%
4	Verenigd Koninkrijk	0,75	0,81	0,73	*6,02%*	+7,83%	-9,60%
5	Italië	0,47	0,68	0,59	*4,86%*	+45,02%	-13,64%

Over vrijwel alle rubrieken heen van *onedele metalen* (aandeel van 4% à 6%) ligt het aandeel in de totale Vlaamse uitvoer lager dan het globale gemiddelde van *onedele metalen* (6,17%) in de wereldwijde Vlaamse uitvoer.
Enkel de Vlaamse uitvoer van 'koper en toepassingen' naar het Verenigd Koninkrijk blijkt bovengemiddeld belangrijk. Ruim 15% van alle Vlaamse koper(toepassingen) vertrekt richting Verenigd Koninkrijk. Langs de andere kant komt 13% van alle Britse koper uit België (Vlaanderen), goed voor een derde plaats onder de leveranciers ervan. Duitsland (22%) is leverancier nummer 1, Italië (17,4%) komt op de tweede plaats.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van het product '*koper en toepassingen*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Duitsland	254,66	230,88	213,66	*19,07%*	-9,34%	-7,46%
2	Verenigd Koninkrijk	195,02	223,02	168,36	*15,03%*	+14,36%	-24,51%
3	Frankrijk	225,63	215,66	135,25	*12,07%*	-4,42%	-37,29%
4	Nederland	117,83	134,41	92,53	*8,26%*	+14,07%	-31,16%
5	Italië	43,06	82,59	87,09	*7,77%*	+91,78%	+5,45%

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 740811 'koper': 4,80%

8. DIAMANT, EDELSTENEN

De diamantsector is de tiende Vlaamse uitvoersector richting Verenigd Koninkrijk (€ 459 miljoen in jan.-aug. 2016; 2,57% van de totale uitvoer). Het Verenigd Koninkrijk is de zevende exportmarkt voor diamant/edelstenen (aandeel van 4,00%).

Top 7 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*diamant, edelstenen*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	India	4 767	4 307	4 552	*39,63%*	-9,65%	+5,69%
2	VAE	1 490	1 297	1 419	*12,35%*	-12,93%	+9,33%
3	Hongkong	1 279	1 252	1 196	*10,42%*	-2,12%	-4,46%
4	Zwitserland	652	421	885	*7,70%*	-35,52%	+110,43%
5	Verenigde Staten	684	695	563	*4,90%*	+1,67%	-19,00%
6	Israël	686	512	536	*4,67%*	-25,31%	+4,76%
7	Verenigd Koninkrijk	418	424	459	*4,00%*	+1,48%	+8,26%

Potentiële WTO-invoerrechten van de twee belangrijkste deelproducten:

- 710813 'goud in halfbewerkte vorm': 0%
- 710239 'restklasse diamant': 0%

9. SCHOEISEL, HOOFDDEKSELS

De sector 'schoeisel en hoofddeksels' is de elfde Vlaamse uitvoersector richting het Verenigd Koninkrijk (€ 442 miljoen in jan.-aug. 2016; 2,47% van de totale uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk). Het Verenigd Koninkrijk is de vierde exportmarkt voor schoeisel/hoofddeksels (aandeel van 12,40%).

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*schoeisel, hoofddeksels*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Nederland	482	629	725	*20,35%*	+30,67%	+15,16%
2	Frankrijk	424	498	653	*18,33%*	+17,36%	+31,13%
3	Duitsland	358	458	491	*13,79%*	+27,86%	+7,17%
4	Verenigd Koninkrijk	359	408	442	*12,40%*	+13,72%	+8,16%
5	Italië	237	257	279	*7,84%*	+8,29%	+8,67%

Bijna 98% van dit totaal heeft betrekking op *(sport)schoenen*. *Sportschoenen* uit België (Vlaanderen) zijn zelfs goed voor 13% van de totale Britse invoer. Enkel China scoort daar beter met een aandeel van 37% als belangrijkste leverancier.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van product '*schoeisel*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Nederland	470	615	710	20,72%	+30,86%	+15,51%
2	Frankrijk	388	452	586	17,11%	+16,32%	+29,86%
3	Duitsland	350	447	479	13,97%	+27,70%	+7,07%
4	Verenigd Koninkrijk	353	401	431	12,59%	+13,55%	+7,51%
5	Italië	232	251	272	7,95%	+7,99%	+8,57%

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 640411 'sportschoenen, outdoor': 16,90%
- 640399 'schoenen, slippers': 7,64%
- 640419 'sportschoenen, indoor, ook slippers': 16,95%
- 640299 'bottines, veiligheidsschoenen, …': 16,95%

Ook voor *hoofddeksels/petten* is het Verenigd Koninkrijk belangrijk voor de Vlaamse uitvoer, zij het dan voor een wel erg bescheiden bedrag.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van product '*hoofddeksels*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Frankrijk	20,37	29,62	48,03	*48,95%*	+45,46%	+62,13%
2	Verenigd Koninkrijk	5,11	6,37	9,92	*10,11%*	+24,72%	+55,69%
3	Duitsland	5,21	6,15	8,87	*9,04%*	+18,02%	+44,21%
4	Nederland	6,14	8,62	8,39	*8,55%*	+40,29%	-2,71%
5	Italië	3,84	4,66	5,35	*5,46%*	+21,09%	+14,97%

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 650500 'hoofddeksel/pet': 3,70%

10. DIVERSE GOEDEREN EN PRODUCTEN

7,84% van alle Vlaamse '*diverse goederen en producten*' vinden hun afzet in het Verenigd Koninkrijk (€ 205 miljoen in jan.-aug. 2016). Het is daarmee de vierde exportbestemming voor dat type producten.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de sector '*diverse goederen en producten*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Frankrijk	751	815	904	*34,60%*	+8,60%	+10,88%
2	Nederland	467	483	496	*18,97%*	+3,47%	+2,53%
3	Duitsland	255	253	262	*10,02%*	-1,00%	+3,64%
4	Verenigd Koninkrijk	215	199	205	*7,84%*	-7,02%	+2,73%
5	Verenigde Staten	66	82	86	*3,31%*	+24,76%	+5,17%

Diepgaander onderzoek toont aan dat de hoofdmoot van deze sector te vinden is bij productcode 96 '*diverse toepassingen*'. Meer specifiek de code 9619: de Belgische export van 'luiers en incontinentiemateriaal' is namelijk goed voor 35% à 40% van de totale Britse import van dergelijke producten. Dat importpercentage levert België de eerste plaats op als leverancier, met op twee Duitsland met een aandeel maar half zo groot als dat van ons land. Voor incontinentiemateriaal is Zweden de derde leverancier van het Verenigd Koninkrijk.

Top 5 Vlaamse uitvoerbestemmingen van de productcode 96 '*diverse toepassingen*':

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), periode januari – augustus

Rang	Land	2014 (in € miljoen)	2015 (in € miljoen)	2016 (in € miljoen)	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
1	Verenigd Koninkrijk	140	126	130	*19,40%*	-10,18%	+2,88%
2	Frankrijk	132	132	127	*19,06%*	+0,13%	-3,66%
3	Duitsland	96	89	82	*12,26%*	-6,59%	-8,52%
4	Nederland	74	76	79	*11,77%*	+3,04%	+3,53%
5	Italië	22	22	25	*3,74%*	-1,03%	+13,76%

Potentiële WTO-invoerrechten:

- 961900 'luiers en incontinentiemateriaal': 2,58%

Bijlagen

Bijlage 1. Gedetailleerde cijfers van export van diensten naar het Verenigd Koninkrijk

EXPORT BELGISCHE DIENSTEN naar het VERENIGD KONINKRIJK																	
CODE BPM6	**DEFINITION CODE BPM6**	**2008**		**2009**		**2010**		**2011**		**2012**		**2013**		**2014**		**2015**	
Y200	**Services Total**	**6 554 692**	**100%**	**7 139 747**	**100,00%**	**7 358 369**	**100%**	**7 205 918**	**100%**	**6 796 081**	**100%**	**7 101 669**	**100%**	**7 996 796**	**100%**	**8 760 449**	**100%**
Y268	*Other business services*	*1 322 900*	20,18%	*1 698 612*	23,79%	*2 121 064*	28,83%	*2 113 744*	29,33%	*2 271 800*	33,43%	*2 565 443*	36,12%	*2 936 539*	36,72%	*3 260 531*	37,22%
Y205	Transport	1 878 961	28,67%	1 335 882	18,71%	1 521 148	20,67%	1 452 714	20,16%	1 400 743	20,61%	1 444 922	20,35%	1 553 903	19,43%	1 685 615	19,24%
Y260	Financial services	905 965	13,82%	950 993	13,32%	1 174 169	15,96%	1 114 681	15,47%	777 287	11,44%	853 466	12,02%	933 364	11,67%	1 100 892	12,57%
Y245	Telecommunications, computer and information services	692 140	10,56%	763 499	10,69%	695 536	9,45%	943 555	13,09%	768 509	11,31%	843 653	11,88%	916 271	11,46%	1 071 613	12,23%
Y236	Travel	466 652	7,12%	501 145	7,02%	499 085	6,78%	498 323	6,92%	535 471	7,88%	570 763	8,04%	617 596	7,72%	630 026	7,19%
Y253	Insurance and pension services	225 675	3,44%	231 371	3,24%	234 490	3,19%	269 959	3,75%	274 771	4,04%	236 029	3,32%	241 422	3,02%	222 319	2,54%
Y249	Construction	57 486	0,88%	88 237	1,24%	150 824	2,05%	157 972	2,19%	96 137	1,41%	89 906	1,27%	277 860	3,47%	210 843	2,41%
Y266	Charges for the use of intellectual property n.i.e.	61 068	0,93%	606 701	8,50%	606 927	8,25%	87 254	1,21%	101 703	1,50%	163 293	2,30%	212 759	2,66%	198 033	2,26%
Y150	Manufacturing services on physical inputs owned by others	870 556	13,28%	868 512	12,16%	231 666	3,15%	467 710	6,49%	409 468	6,03%	143 885	2,03%	131 551	1,65%	180 682	2,06%
Y287	Personal, cultural and recreational services	20 731	0,32%	31 110	0,44%	33 278	0,45%	36 829	0,51%	47 384	0,70%	69 020	0,97%	81 947	1,02%	90 501	1,03%
Y982	Services not allocated	24 044	0,37%	34 451	0,48%	47 421	0,64%	20 772	0,29%	37 298	0,55%	51 568	0,73%	42 570	0,53%	56 320	0,64%
Y160	Maintenance and repair services n.i.e.	28 509	0,43%	29 233	0,41%	42 699	0,58%	42 138	0,58%	75 205	1,11%	69 067	0,97%	50 350	0,63%	52 418	0,60%
Y291	Government goods and services n.i.e.	1	0,00%	3	0,00%	61	0,00%	264	0,00%	304	0,00%	655	0,01%	667	0,01%	655	0,01%

De sector Y268 (other business services) heeft met de jaren aan belang gewonnen in het geëxporteerde dienstenpakket. Hierbij meer details over deze sector voor 2015:

code		Land	Jaar	Bedrag	
Y268	OTHER BUSINESS SERVICES	**GB**	**2015**	**3276**	**100%**
Y277	Business and management consulting and public relations services	GB	2015	1995	60,90 %
Y2800	Technical, trade-related and other business services	GB	2015	664	20,27%
Y279	Research and development services	GB	2015	218	6,65%
Y278	Advertising, market research and public opinion polling	GB	2015	211	6,44%
Y275	Legal services	GB	2015	100	3,05%
Y276	Accounting, auditing, bookkeeping and tax consulting services	GB	2015	88	2,69%
Y283	Agricultural and mining services	GB	2015	8	0,24%
Y282	Waste treatment and de-pollution	GB	2015	4	0,12%

Bijlage 2. Exportcijfers per sector 2015

Vlaamse uitvoer per SECTOR naar
Verenigd Koninkrijk

Concept: communautair

Periode: januari - december 2015

Waarde: in 1.000 EUR

Sector	2013	2014	2015	Aandeel 2015 in %	2013 - 2014	2014 - 2015
vervoermaterieel	5 864 607	6 468 231	7 841 661	*28,83%*	+10,29%	+21,23%
chemische en farmaceutische producten	3 969 021	5 067 380	5 326 219	*19,58%*	+27,67%	+5,11%
machines, toestellen en elektrisch materieel	1 903 922	1 930 660	2 170 946	*7,98%*	+1,40%	+12,45%
kunststof en toepassingen	1 847 376	1 876 049	1 926 310	*7,08%*	+1,55%	+2,68%
voedingsproducten en dranken	1 555 829	1 697 590	1 828 022	*6,72%*	+9,11%	+7,68%
minerale producten	2 272 856	2 129 716	1 550 702	*5,70%*	-6,30%	-27,19%
textielstoffen en textielwaren	1 093 751	1 193 241	1 268 189	*4,66%*	+9,10%	+6,28%
onedele metalen	1 030 216	1 107 170	1 176 635	*4,33%*	+7,47%	+6,27%
optica en precisieapparatuur	495 384	646 130	793 415	*2,92%*	+30,43%	+22,79%
schoeisel, hoofddeksels	457 636	531 883	598 866	*2,20%*	+16,22%	+12,59%
parels, edelstenen, edele metalen, diamant	682 542	629 500	575 174	*2,11%*	-7,77%	-8,63%
plantaardige producten	442 358	425 010	464 378	*1,71%*	-3,92%	+9,26%
dierlijke producten	294 124	313 590	357 515	*1,31%*	+6,62%	+14,01%
goederen niet elders gerangschikt	176 852	373 728	323 943	*1,19%*	+111,32%	-13,32%
diverse goederen en producten	311 616	326 219	305 601	*1,12%*	+4,69%	-6,32%
houtpulp, papier, karton en publicaties	190 870	216 696	230 084	*0,85%*	+13,53%	+6,18%
bouwmaterialen	100 153	132 683	135 334	*0,50%*	+32,48%	+2,00%
hout, houtskool en houtwaren	80 481	105 327	113 800	*0,42%*	+30,87%	+8,04%
huiden, vellen, leder en toepassingen	74 107	85 131	106 577	*0,39%*	+14,88%	+25,19%
dierlijke en plantaardige vetten en oliën	114 707	103 986	104 066	*0,38%*	-9,35%	+0,08%
kunstvoorwerpen	2 202	5 810	4 569	*0,02%*	+163,82%	-21,36%
wapens en munitie	62	8	13	*0,00%*	-87,90%	+72,11%
Totaal	**22 960 672**	**25 365 737**	**27 202 020**	***100%***	**+10,47%**	**+7,24%**

Bijlage 3. Exportcijfers per sector januari-augustus 2016

Vlaamse uitvoer per SECTOR naar

Verenigd Koninkrijk

Concept: communautair

Periode: januari - augustus 2016

Waarde: in 1.000 EUR

Sector	2014	2015	2016	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
vervoermaterieel	4 276 342	4 837 117	5 877 162	*32,93%*	+13,11%	+21,50%
chemische en farmaceutische producten	3 026 533	3 582 446	3 362 134	*18,84%*	+18,37%	-6,15%
machines, toestellen en elektrisch materieel	1 256 926	1 418 412	1 310 772	*7,34%*	+12,85%	-7,59%
kunststof en toepassingen	1 264 979	1 308 196	1 209 008	*6,77%*	+3,42%	-7,58%
voedingsproducten en dranken	1 111 773	1 178 878	1 140 724	*6,39%*	+6,04%	-3,24%
textielstoffen en textielwaren	743 772	804 311	814 018	*4,56%*	+8,14%	+1,21%
onedele metalen	748 970	807 617	730 105	*4,09%*	+7,83%	-9,60%
minerale producten	1 138 762	1 125 175	628 244	*3,52%*	-1,19%	-44,16%
optica en precisieapparatuur	396 944	503 221	494 995	*2,77%*	+26,77%	-1,63%
parels, edelstenen, edele metalen, diamant	418 064	424 231	459 252	*2,57%*	+1,48%	+8,26%
schoeisel, hoofddeksels	359 095	408 376	441 698	*2,47%*	+13,72%	+8,16%
plantaardige producten	272 051	299 404	302 352	*1,69%*	+10,05%	+0,98%
dierlijke producten	211 334	237 099	227 022	*1,27%*	+12,19%	-4,25%
diverse goederen en producten	214 549	199 489	204 930	*1,15%*	-7,02%	+2,73%
goederen niet elders gerangschikt	220 824	222 205	189 361	*1,06%*	+0,63%	-14,78%
houtpulp, papier, karton en publicaties	139 199	142 544	149 187	*0,84%*	+2,40%	+4,66%
bouwmaterialen	85 707	92 503	94 734	*0,53%*	+7,93%	+2,41%
hout, houtskool en houtwaren	69 714	76 379	72 757	*0,41%*	+9,56%	-4,74%
huiden, vellen, leder en toepassingen	52 970	65 410	72 020	*0,40%*	+23,49%	+10,10%
dierlijke en plantaardige vetten en oliën	68 600	65 490	62 315	*0,35%*	-4,53%	-4,85%
kunstvoorwerpen	1 076	2 620	3 827	*0,02%*	+143,45%	+46,07%
wapens en munitie	5	5	3	*0,00%*	-4,04%	-39,41%
Totaal	**16 078 190**	**17 801 131**	**17 846 617**	***100%***	**+10,72%**	**+0,26%**

Bijlage 4. Exportcijfers per product 2015

Vlaamse uitvoer per PRODUCT naar
Verenigd Koninkrijk

Concept: communautair
Periode: januari - december 2015
Waarde: in 1.000 EUR

Nr	Product	2013	2014	2015	Aandeel 2015 in %	2013 - 2014	2014 - 2015
87	Voertuigen voor vervoer over land	5 764 919	6 319 820	7 713 154	*28,36%*	+9,63%	+22,05%
30	Farmaceutische producten	1 845 619	3 038 541	3 288 180	*12,09%*	+64,64%	+8,22%
39	Kunststof en toepassingen	1 659 930	1 679 551	1 719 706	*6,32%*	+1,18%	+2,39%
27	Minerale brandstoffen, aardolie en distillatieproducten	2 246 980	2 102 153	1 517 210	*5,58%*	-6,45%	-27,83%
84	Machines, toestellen en mechanische werktuigen	1 231 223	1 190 886	1 283 480	*4,72%*	-3,28%	+7,78%
29	Organische chemische producten	1 079 992	979 319	959 806	*3,53%*	-9,32%	-1,99%
85	Elektrische machines, apparaten en uitrustingsstukken	672 699	739 774	887 466	*3,26%*	+9,97%	+19,96%
90	Optische instrumenten, apparaten en toestellen	483 761	640 624	789 711	*2,90%*	+32,43%	+23,27%
64	Schoeisel	448 645	522 602	586 683	*2,16%*	+16,48%	+12,26%
71	Edelstenen en halfedelstenen; edele metalen; diamant; munten	682 542	629 500	575 174	*2,11%*	-7,77%	-8,63%
20	Bereidingen van groenten, vruchten en andere plantendelen	399 477	459 001	455 105	*1,67%*	+14,90%	-0,85%
57	Tapijten	308 545	361 847	419 829	*1,54%*	+17,28%	+16,02%
61	Kleding en kledingtoebehoren, van brei- of haakwerk	347 537	380 383	383 615	*1,41%*	+9,45%	+0,85%
72	Gietijzer, ijzer en staal	346 314	385 484	374 773	*1,38%*	+11,31%	-2,78%
38	Diverse producten van de chemische industrie	349 164	344 671	357 915	*1,32%*	-1,29%	+3,84%
22	Dranken, alcohol en azijn	268 836	293 287	351 151	*1,29%*	+9,10%	+19,73%
99	Bepaalde bijzondere gevallen; vertrouwelijke trafiek	176 852	373 728	323 943	*1,19%*	+111,32%	-13,32%
74	Koper en toepassingen	252 869	288 355	320 621	*1,18%*	+14,03%	+11,19%
19	Bereidingen van graan; gebak	263 065	288 247	301 203	*1,11%*	+9,57%	+4,49%
18	Cacao en cacaobereidingen	182 533	220 008	241 672	*0,89%*	+20,53%	+9,85%
40	Rubber en toepassingen	187 445	196 498	206 604	*0,76%*	+4,83%	+5,14%
48	Papier en karton; cellulose-, papier- en kartonwaren	165 368	190 392	197 546	*0,73%*	+15,13%	+3,76%
96	Diverse toepassingen	202 536	208 406	192 684	*0,71%*	+2,90%	-7,54%
04	Melk en zuivelproducten; vogeleieren; natuurhoning	150 258	152 359	187 566	*0,69%*	+1,40%	+23,11%
62	Kleding en kledingtoebehoren, andere dan van brei- of haakwerk	187 811	189 069	185 007	*0,68%*	+0,67%	-2,15%
07	Groenten, planten, wortels en knollen	181 198	164 055	180 109	*0,66%*	-9,46%	+9,79%
32	Looi- en verfextracten; kleurstoffen; verf en vernis	155 620	160 609	171 714	*0,63%*	+3,21%	+6,91%
73	Toepassingen van gietijzer, van ijzer en van staal	158 279	147 558	162 330	*0,60%*	-6,77%	+10,01%
34	Zeep; wasmiddelen; smeermiddelen; poets- en onderhoudsmiddelen	157 351	165 190	160 544	*0,59%*	+4,98%	-2,81%
21	Diverse producten voor menselijke consumptie	138 970	148 401	155 848	*0,57%*	+6,79%	+5,02%
82	Gereedschap van onedel metaal	97 031	135 790	151 559	*0,56%*	+39,94%	+11,61%
33	Etherische oliën; harsaroma's; parfumerie, toiletartikelen en cosmetica	102 635	125 131	137 781	*0,51%*	+21,92%	+10,11%
08	Fruit	99 273	113 211	134 082	*0,49%*	+14,04%	+18,43%
02	Vlees	102 003	111 333	121 303	*0,45%*	+9,15%	+8,96%
23	Resten en afval van voeding; dierenvoer	119 662	109 587	120 273	*0,44%*	-8,42%	+9,75%
88	Luchtvaart en ruimtevaart	94 059	137 378	114 568	*0,42%*	+46,05%	-16,60%
44	Hout; houtskool	80 143	104 531	112 977	*0,42%*	+30,43%	+8,08%
76	Aluminium en toepassingen	108 660	96 117	109 708	*0,40%*	-11,54%	+14,14%
42	Lederwaren; zadels en tuigen; reisartikelen; handtassen	73 597	84 487	106 172	*0,39%*	+14,80%	+25,67%
15	Vetten en oliën (dierlijke en plantaardige) en dissociatieproducten	114 707	103 986	104 066	*0,38%*	-9,35%	+0,08%
28	Anorganische chemische producten	115 161	97 422	100 889	*0,37%*	-15,40%	+3,56%
17	Suiker en suikerbereidingen	95 057	92 762	97 429	*0,36%*	-2,41%	+5,03%
16	Bereidingen van vlees, vis en schaaldieren	80 712	79 064	88 769	*0,33%*	-2,04%	+12,27%
31	Meststoffen	90 638	83 833	78 481	*0,29%*	-7,51%	-6,38%
58	Speciale weefsels; getufte textielstoffen; kant; tapisserieen	58 783	65 638	65 242	*0,24%*	+11,66%	-0,60%
94	Meubelen; artikelen voor bedden en dergelijke; verlichtingstoestellen	61 365	59 522	60 055	*0,22%*	-3,00%	+0,89%
95	Speelgoed, ontspannings- en sportartikelen	47 715	58 290	52 863	*0,19%*	+22,16%	-9,31%
06	Levende planten en producten van de bloementeelt	36 569	37 301	52 457	*0,19%*	+2,00%	+40,63%
54	Synthetische of kunstmatige filamenten	38 247	45 871	52 002	*0,19%*	+19,93%	+13,37%
68	Werken van steen, van gips, van cement	47 000	49 156	50 611	*0,19%*	+4,59%	+2,96%
69	Keramische producten	28 447	53 332	50 117	*0,18%*	+87,48%	-6,03%
37	Producten voor fotografie en cinematografie	43 903	41 075	38 996	*0,14%*	-6,44%	-5,06%
55	Synthetische of kunstmatige stapelvezels	39 777	35 683	37 842	*0,14%*	-10,29%	+6,05%
56	Watten, vilt, touw en kabel	32 129	32 992	37 579	*0,14%*	+2,69%	+13,90%
70	Glas en glaswerk	24 706	30 195	34 606	*0,13%*	+22,22%	+14,61%
35	Eiwitstoffen; gewijzigd zetmeel; lijm; enzymen	28 908	31 564	31 862	*0,12%*	+9,19%	+0,94%
49	Artikelen van de uitgeverij	23 818	24 399	30 851	*0,11%*	+2,44%	+26,44%
10	Granen	27 898	26 046	29 320	*0,11%*	-6,64%	+12,57%
25	Zout; zwavel; aarde en steen; gips; kalk; cement	23 211	24 789	28 380	*0,10%*	+6,80%	+14,49%
12	Zaden en vruchten; zaaigoed	22 357	28 148	27 193	*0,10%*	+25,90%	-3,39%
59	Weefsels, geimpregneerd, bekleed, bedekt of met inlagen	22 622	23 067	26 140	*0,10%*	+1,97%	+13,32%
05	Andere producten van dierlijke oorsprong	20 137	20 609	23 448	*0,09%*	+2,34%	+13,78%
83	Allerlei toepassingen van onedele metalen	22 535	22 077	22 722	*0,08%*	-2,03%	+2,92%
09	Koffie, thee, maté en specerijen	63 785	35 675	20 974	*0,08%*	-44,07%	-41,21%
75	Nikkel en toepassingen	33 357	19 283	20 674	*0,08%*	-42,19%	+7,21%
51	Wol, fijn haar en grof haar	18 024	18 120	19 319	*0,07%*	+0,53%	+6,62%
11	Producten van de meelindustrie; mout; zetmeel; tarwegluten	9 405	18 540	18 022	*0,07%*	+97,14%	-2,80%
03	Vis, schaaldieren en weekdieren	13 948	20 331	17 405	*0,06%*	+45,76%	-14,39%
24	Tabak en tabaksurrogaten	7 517	7 234	16 573	*0,06%*	-3,75%	+129,08%
63	Andere geconfectioneerde artikelen	12 115	13 585	14 511	*0,05%*	+12,13%	+6,82%
89	Scheepvaart	3 878	9 894	13 331	*0,05%*	+155,12%	+34,74%
65	Hoofddeksels	8 370	8 383	11 071	*0,04%*	+0,16%	+32,06%
53	Andere plantaardige textielvezels	7 884	9 329	10 180	*0,04%*	+18,32%	+9,13%
52	Katoen	11 425	11 565	9 190	*0,03%*	+1,22%	-20,54%
01	Levende dieren	7 777	8 959	7 794	*0,03%*	+15,19%	-13,00%
60	Brei- en haakwerk aan het stuk	7 972	5 290	7 019	*0,03%*	-33,64%	+32,67%
26	Ertsen, slakken en assen	2 665	2 774	5 113	*0,02%*	+4,08%	+84,30%
78	Lood en toepassingen	1 876	4 786	5 089	*0,02%*	+155,19%	+6,33%
80	Tin en toepassingen	1 124	1 309	4 905	*0,02%*	+16,51%	+274,73%
97	Kunstvoorwerpen; antiek	2 202	5 810	4 569	*0,02%*	+163,82%	-21,36%
91	Uurwerken	11 467	5 227	2 737	*0,01%*	-54,42%	-47,64%
79	Zink en toepassingen	2 790	4 989	2 718	*0,01%*	+78,83%	-45,52%
13	Plantensappen en plantenextracten; gommen; harsen	1 819	2 002	2 209	*0,01%*	+10,03%	+10,32%
47	Houtpulp en pulp van andere cellulosehoudende vezelstoffen	1 684	1 904	1 687	*0,01%*	+13,09%	-11,40%
81	Andere onedele metalen	5 383	1 421	1 535	*0,01%*	-73,60%	+7,99%
92	Muziekinstrumenten	156	279	967	*0,00%*	+79,10%	+246,35%
45	Kurk en kurkwaren	253	714	734	*0,00%*	+182,53%	+2,75%
50	Zijde	879	804	715	*0,00%*	-8,59%	-11,08%
66	Paraplu's, wandelstokken	494	587	636	*0,00%*	+18,61%	+8,52%
86	Rollend en ander materieel voor spoor- en tramwegen	1 750	1 139	608	*0,00%*	-34,93%	-46,63%
67	Artikelen van veren of van dons	127	311	476	*0,00%*	+145,56%	+53,06%
43	Pelterijen en bontwerk; namaakbont	181	89	210	*0,00%*	-50,77%	+135,43%
41	Huiden, vellen en leder	329	555	194	*0,00%*	+68,83%	-64,97%
46	Vlechtwerk en mandenmakerswerk	85	82	88	*0,00%*	-3,43%	+7,63%
36	Kruit en springstoffen; ontvlambare stoffen	30	26	50	*0,00%*	-11,88%	+89,96%
93	Wapens en munitie	62	8	13	*0,00%*	-87,90%	+72,11%
14	Stoffen voor het vlechten en andere plantaardige producten	55	31	12	*0,00%*	-42,41%	-63,00%
98	Complete fabriekinstallaties uitgevoerd overeenkomstig verordening (eg) nr. 840/96 van de commissie	0	0	0	*0,00%*		
	Totaal	**22 960 672**	**25 365 737**	**27 202 020**	***100%***	**+10,47%**	**+7,24%**

Bijlage 5. Exportcijfers per product januari-augustus 2016

Vlaamse uitvoer per PRODUCT naar
Verenigd Koninkrijk

Concept: communautair
Periode: januari - augustus 2016
Waarde: in 1.000 EUR

Nr	Product	2014	2015	2016	Aandeel 2016 in %	2014 - 2015	2015 - 2016
87	Voertuigen voor vervoer over land	4 165 178	4 752 182	5 791 379	*32,45%*	+14,09%	+21,87%
30	Farmaceutische producten	1 671 692	2 185 447	2 070 144	*11,60%*	+30,73%	-5,28%
39	Kunststof en toepassingen	1 126 889	1 170 208	1 079 535	*6,05%*	+3,84%	-7,75%
84	Machines, toestellen en mechanische werktuigen	799 923	873 842	803 617	*4,50%*	+9,24%	-8,04%
27	Minerale brandstoffen, aardolie en distillatieproducten	1 120 725	1 101 512	608 609	*3,41%*	-1,71%	-44,75%
29	Organische chemische producten	669 923	661 716	581 924	*3,26%*	-1,23%	-12,06%
85	Elektrische machines, apparaten en uitrustingsstukken	457 003	544 570	507 155	*2,84%*	+19,16%	-6,87%
90	Optische instrumenten, apparaten en toestellen	393 014	501 497	493 417	*2,76%*	+27,60%	-1,61%
71	Edelstenen en halfedelstenen; edele metalen; diamant; munten	418 064	424 231	459 252	*2,57%*	+1,48%	+8,26%
64	Schoeisel	353 283	401 150	431 286	*2,42%*	+13,55%	+7,51%
20	Bereidingen van groenten, vruchten en andere plantendelen	303 775	299 237	313 228	*1,76%*	-1,49%	+4,68%
57	Tapijten	223 496	273 242	276 650	*1,55%*	+22,26%	+1,25%
61	Kleding en kledingtoebehoren, van brei- of haakwerk	238 983	241 457	276 527	*1,55%*	+1,04%	+14,52%
72	Gietijzer, ijzer en staal	266 080	254 106	246 145	*1,38%*	-4,50%	-3,13%
38	Diverse producten van de chemische industrie	228 805	253 142	239 367	*1,34%*	+10,64%	-5,44%
22	Dranken, alcohol en azijn	202 702	230 170	190 978	*1,07%*	+13,55%	-17,03%
19	Bereidingen van graan; gebak	175 113	185 679	189 652	*1,06%*	+6,03%	+2,14%
99	Bepaalde bijzondere gevallen; vertrouwelijke trafiek	220 824	222 205	189 361	*1,06%*	+0,63%	-14,78%
74	Koper en toepassingen	195 015	223 020	168 362	*0,94%*	+14,36%	-24,51%
18	Cacao en cacaobereidingen	137 415	145 368	156 553	*0,88%*	+5,79%	+7,69%
96	Diverse toepassingen	140 251	125 968	129 590	*0,73%*	-10,18%	+2,88%
40	Rubber en toepassingen	138 090	137 988	129 473	*0,73%*	-0,07%	-6,17%
48	Papier en karton; cellulose-, papier- en kartonwaren	121 749	121 270	129 028	*0,72%*	-0,39%	+6,40%
07	Groenten, planten, wortels en knollen	103 157	114 787	119 760	*0,67%*	+11,27%	+4,33%
04	Melk en zuivelproducten; vogeleieren; natuurhoning	100 986	123 626	116 148	*0,65%*	+22,42%	-6,05%
62	Kleding en kledingtoebehoren, andere dan van brei- of haakwerk	110 131	106 022	110 266	*0,62%*	-3,73%	+4,00%
32	Looi- en verfextracten; kleurstoffen; verf en vernis	105 532	118 202	109 272	*0,61%*	+12,01%	-7,55%
34	Zeep; wasmiddelen; smeermiddelen; poets- en onderhoudsmiddelen	107 783	102 612	108 834	*0,61%*	-4,80%	+6,06%
21	Diverse producten voor menselijke consumptie	105 351	109 091	108 727	*0,61%*	+3,55%	-0,33%
82	Gereedschap van onedel metaal	93 449	103 209	105 170	*0,59%*	+10,44%	+1,90%
73	Toepassingen van gietijzer, van ijzer en van staal	98 070	111 397	100 547	*0,56%*	+13,59%	-9,74%
33	Etherische oliën; harsaroma's; parfumerie, toiletartikelen en cosmetica	76 554	83 553	95 980	*0,54%*	+9,14%	+14,87%
08	Fruit	72 695	83 558	85 902	*0,48%*	+14,94%	+2,81%
88	Luchtvaart en ruimtevaart	100 604	73 996	78 914	*0,44%*	-26,45%	+6,65%
02	Vlees	72 695	81 446	78 673	*0,44%*	+12,04%	-3,41%
76	Aluminium en toepassingen	63 830	74 461	75 010	*0,42%*	+16,66%	+0,74%
44	Hout; houtskool	69 177	75 891	72 018	*0,40%*	+9,71%	-5,10%
42	Lederwaren; zadels en tuigen; reisartikelen; handtassen	52 811	65 174	71 602	*0,40%*	+23,41%	+9,86%
23	Resten en afval van voeding; dierenvoer	69 169	80 169	70 753	*0,40%*	+15,90%	-11,75%
28	Anorganische chemische producten	64 450	72 083	63 303	*0,35%*	+11,84%	-12,18%
15	Vetten en oliën (dierlijke en plantaardige) en dissociatieproducten	68 600	65 490	62 315	*0,35%*	-4,53%	-4,85%
17	Suiker en suikerbereidingen	62 429	63 713	57 025	*0,32%*	+2,06%	-10,50%
31	Meststoffen	54 598	59 055	51 373	*0,29%*	+8,16%	-13,01%
58	Speciale weefsels; getufte textielstoffen; kant; tapisserieen	41 337	40 792	40 405	*0,23%*	-1,32%	-0,95%
94	Meubelen; artikelen voor bedden en dergelijke; verlichtingstoestellen	40 648	38 600	40 137	*0,22%*	-5,04%	+3,98%
68	Werken van steen, van gips, van cement	33 103	34 143	39 289	*0,22%*	+3,14%	+15,07%
16	Bereidingen van vlees, vis en schaaldieren	50 446	59 518	38 397	*0,22%*	+17,98%	-35,49%
06	Levende planten en producten van de bloementeelt	25 279	37 703	35 692	*0,20%*	+49,15%	-5,33%
95	Speelgoed, ontspannings- en sportartikelen	33 650	34 921	35 203	*0,20%*	+3,78%	+0,81%
54	Synthetische of kunstmatige filamenten	28 980	33 746	33 275	*0,19%*	+16,44%	-1,40%
69	Keramische producten	32 905	37 144	28 369	*0,16%*	+12,88%	-23,62%
70	Glas en glaswerk	19 699	21 216	27 076	*0,15%*	+7,70%	+27,62%
37	Producten voor fotografie en cinematografie	25 618	25 640	20 967	*0,12%*	+0,09%	-18,23%
35	Eiwitstoffen; gewijzigd zetmeel; lijm; enzymen	21 560	20 954	20 961	*0,12%*	-2,81%	+0,03%
25	Zout; zwavel; aarde en steen; gips; kalk; cement	16 484	18 762	19 450	*0,11%*	+13,82%	+3,67%
49	Artikelen van de uitgeverij	16 046	20 046	19 135	*0,11%*	+24,93%	-4,55%
10	Granen	17 658	19 534	18 993	*0,11%*	+10,62%	-2,77%
55	Synthetische of kunstmatige stapelvezels	23 883	25 611	18 731	*0,10%*	+7,24%	-26,86%
83	Allerlei toepassingen van onedele metalen	14 378	15 356	16 102	*0,09%*	+6,80%	+4,86%
59	Weefsels, geimpregneerd, bekleed, bedekt of met inlagen	15 340	16 950	16 098	*0,09%*	+10,50%	-5,03%
11	Producten van de meelindustrie; mout; zetmeel; tarwegluten	12 922	11 139	15 584	*0,09%*	-13,80%	+39,91%
24	Tabak en tabaksurrogaten	5 372	5 931	15 410	*0,09%*	+10,40%	+159,82%
05	Andere producten van dierlijke oorsprong	15 000	15 803	14 609	*0,08%*	+5,36%	-7,56%
09	Koffie, thee, maté en specerijen	29 747	14 590	14 599	*0,08%*	-50,95%	+0,06%
03	Vis, schaaldieren en weekdieren	15 948	9 893	13 096	*0,07%*	-37,97%	+32,38%
51	Wol, fijn haar en grof haar	11 502	13 131	11 109	*0,06%*	+14,17%	-15,40%
12	Zaden en vruchten; zaaigoed	9 296	16 683	10 226	*0,06%*	+79,47%	-38,71%
65	Hoofddeksels	5 108	6 371	9 919	*0,06%*	+24,72%	+55,69%
75	Nikkel en toepassingen	10 585	15 370	9 341	*0,05%*	+45,21%	-39,23%
63	Andere geconfectioneerde artikelen	9 656	10 434	7 891	*0,04%*	+8,05%	-24,37%
89	Scheepvaart	9 541	10 573	6 236	*0,03%*	+10,81%	-41,02%
53	Andere plantaardige textielvezels	5 780	6 359	6 205	*0,03%*	+10,02%	-2,42%
56	Watten, vilt, touw en kabel	22 668	26 359	5 730	*0,03%*	+16,28%	-78,26%
60	Brei- en haakwerk aan het stuk	3 299	4 014	5 593	*0,03%*	+21,68%	+39,34%
52	Katoen	8 183	5 709	5 122	*0,03%*	-30,24%	-10,28%
01	Levende dieren	6 706	6 331	4 497	*0,03%*	-5,59%	-28,97%
97	Kunstvoorwerpen; antiek	1 076	2 620	3 827	*0,02%*	+143,45%	+46,07%
80	Tin en toepassingen	1 308	4 489	3 491	*0,02%*	+243,16%	-22,24%
79	Zink en toepassingen	2 653	1 853	2 692	*0,02%*	-30,16%	+45,30%
78	Lood en toepassingen	2 862	3 314	2 148	*0,01%*	+15,78%	-35,17%
13	Plantensappen en plantenextracten; gommen; harsen	1 277	1 409	1 554	*0,01%*	+10,30%	+10,27%
91	Uurwerken	3 770	1 313	1 139	*0,01%*	-65,16%	-13,27%
81	Andere onedele metalen	739	1 042	1 097	*0,01%*	+41,06%	+5,27%
47	Houtpulp en pulp van andere cellulosehoudende vezelstoffen	1 404	1 228	1 025	*0,01%*	-12,54%	-16,57%
45	Kurk en kurkwaren	487	426	648	*0,00%*	-12,56%	+52,39%
86	Rollend en ander materieel voor spoor- en tramwegen	1 019	367	633	*0,00%*	-63,98%	+72,43%
92	Muziekinstrumenten	160	411	439	*0,00%*	+156,42%	+6,87%
50	Zijde	534	486	415	*0,00%*	-8,86%	-14,71%
66	Paraplu's, wandelstokken	426	450	381	*0,00%*	+5,81%	-15,37%
43	Pelterijen en bontwerk; namaakbont	43	104	231	*0,00%*	+142,86%	+122,56%
41	Huiden, vellen en leder	116	133	187	*0,00%*	+14,33%	+40,35%
26	Ertsen, slakken en assen	1 553	4 901	185	*0,00%*	+215,63%	-96,22%
67	Artikelen van veren of van dons	278	405	111	*0,00%*	+45,59%	-72,46%
46	Vlechtwerk en mandenmakerswerk	51	63	90	*0,00%*	+24,28%	+42,86%
14	Stoffen voor het vlechten en andere plantaardige producten	19	2	42	*0,00%*	-91,49%	+2516,35%
36	Kruit en springstoffen; ontvlambare stoffen	18	43	8	*0,00%*	+141,38%	-81,74%
93	Wapens en munitie	5	5	3	*0,00%*	-4,04%	-39,41%
98	Complete fabriekinstallaties uitgevoerd overeenkomstig verordening (eg) nr. 840/96 van de commissie	0	0	0	*0,00%*		
	Totaal	**16 078 190**	**17 801 131**	**17 846 617**	***100%***	**+10,72%**	**+0,26%**

FLANDERS
INVESTMENT &
TRADE

Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussels
BELGIUM
T +32 2 504 88 71
twitter.com/InvestFlanders
twitter.com/Flanderstrade
www.linkedin.com/groups
info@fitagency.be

www.flandersinvestmentandtrade.com